

**Характеристика *acquis communautaire*,
щодо яких Україна має зобов'язання з імплементації,
згідно з Угодою про Асоціацію**

Імплементація Директиви 2008/98/ЄС про відходи¹.

Короткий зміст: Директива запроваджує заходи із захисту довкілля та здоров'я людини шляхом запобігання або зниження негативних наслідків вироблення та управління відходами, а також зменшення загального впливу використання ресурсів та підвищення ефективності такого використання.

Шляхи імплементації: Необхідно внести комплексні зміни до законодавчої вертикалі у сфері поводження з відходами, зокрема доцільно викласти в новій редакції Закон України "Про відходи".

Ступінь відповідності законодавства України вимогам Директиви є досить низьким. Потребують імплементації в українське законодавство **принципи "забруднювач платить" і "виробник відповідає"**², що забезпечують впровадження повного циклу управління відходами та доповнюють один одного. Так, на виробників продукції покладається відповідальність за переробку та утилізацію своєї продукції після її споживання. Зокрема, до них може застосовуватись обов'язок приймати повернуті продукти та відходи, що лишилися після використання таких продуктів, здійснювати подальше управління відходами та інформувати споживачів про можливості повторного використання та утилізації продукції. Принцип "забруднювач платить" зобов'язує первісних виробників відходів та інших власників самостійно піклуватися про відходи, або доручити піклування про відходи третій особі, при цьому, у разі такого доручення, відповідальність за проведення повної утилізації або ліквідації відходів, як правило, не знімається.

Законодавство ЄС передбачає заборону змішування різних видів небезпечних відходів між собою та з іншими категоріями відходів, для упередження такого змішування небезпечні відходи підлягають обов'язковому **маркуванню**³. Проте, для домогосподарств країн ЄС вказані вимоги є дещо м'якшими - їх небезпечні відходи регулюються після того, як вони будуть зібрані, ліквідовані або утилізовані установою або підприємством, що має дозвіл на таку діяльність.

Також змін потребує вітчизняна **система класифікації та збору статистичних даних**⁴ про відходи. Крім того, має бути створена інтегрована та адекватна наявним потребам **мережа установ із утилізації та ліквідації відходів**⁵. Доступ до такої мережі (її локальних частин) може обмежуватись з екологічних міркувань та у разі, якщо надання такого доступу створює перешкоди у досягненні національних цілей з управління відходами.

¹ Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directives - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1518290781363&uri=CELEX:32008L0098>

² Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directives - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1518290781363&uri=CELEX:32008L0098>

³ Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directives - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1518290781363&uri=CELEX:32008L0098>

⁴ Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directives - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1518290781363&uri=CELEX:32008L0098>

⁵ Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste and repealing certain Directives - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1518290781363&uri=CELEX:32008L0098>

Необхідно привести у відповідність **вимоги до захоронення**. Зокрема, в ЄС захоронення відходів, що можуть бути оброблені (перероблені), дозволяється тільки після її здійснення. Небезпечні відходи захоронюються у спеціально відведених місцях. А місця для захоронення інертних відходів повинні використовуватися тільки для інертних відходів.

На національному рівні мають бути визначені **індикативні цілі**, що частково реалізовано КМУ у Стратегії управління відходами⁶. Директива вимагає запровадити роздільний збір відходів з паперу, металу, пластику та скла, якщо це доцільно країни-учасники можуть встановити роздільний збір і інших відходів. При цьому, до 2020 року:

- Частка відходів, що можуть використовуватись для повторного використання (папір, метал, пластик, скло та, за можливості, інші відходи) мають становити 50% від сукупного обсягу відходів домогосподарств;
- Частка безпечних муніципальних та будівельних відходів, що можуть використовуватись для переробки та утилізації має становити до 70% від сукупного обсягу таких відходів⁷.

Національні плани управління відходами та програми запобігання утворенню відходами мають відповідати цим цілям. В національних документах особлива увага має приділятися запобігання утворенню відходів, при цьому встановлюються кількісні та якісні КРІ з цього напрямку.

Імплементация Директиви 1999/31/ЄС про захоронення відходів⁸

Короткий зміст: Директива врегулює основні засади дозвільних процедур з питань поводження з відходами та порядок ведення реєстру місць видалення відходів. Вона встановлює ряд технічних і експлуатаційних вимог, зобов'язує передбачати заходи, процедури та орієнтири, направлені на попередження чи зменшення, наскільки це можливо, негативного впливу захоронення відходів на довкілля.

Шляхи імплементации: Необхідно внести комплексні зміни до законодавчої вертикалі у сфері поводження з відходами, зокрема до Закону України “Про відходи”, актів вторинного законодавства та нормативно-технічних документів⁹. Результатом імплементации Директиви в Україні має стати приведення існуючих місць захоронення у відповідність до вимог Директиви (зокрема зменшення їх негативного впливу на навколишнє середовище) або припинення їх функціонування.

Для узгодження законодавства України з нормами ЄС доцільно передбачити **класифікацію місць захоронення** (полігонів) за видами відходів, що можуть там бути утилізовані (безпечні, небезпечні, інертні). При цьому, поняття “інертні відходи” не розкрито в вітчизняному законодавстві.

⁶ Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалене розпорядженням КМУ від 08.11.2017 № 820-р

⁷ Commission Decision 2011/753/EU of 18 November 2011 establishing rules and calculation methods for verifying compliance with the targets set in Article 11(2) of Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council -

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32011D0753>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A31999L0031>

⁹ Зокрема до:

- ДБН В.2.4-2-2005 Полігони твердих побутових відходів. Основи проектування;
- ДБН В.2.4-4:2010 Полігони зі знешкодження та Захоронення токсичних відходів. Основні положення проектування;
- ДСанПіН 2.2.7.029-99. Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу безпеки для здоров'я населення;
- Правил експлуатації полігонів побутових відходів, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2010 р. № 435;
- Порядок ведення реєстру місць видалення відходів, затверджений постановою КМУ від 03.08.1998 № 1216;
- Інструкція про зміст і складання паспорта місць видалення відходів, затверджена наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 14.01.1999 № 12

Примітка: В ЄС під інертними вважаються відходи, що не зазнають жодних фізичних, хімічних чи біологічних змін та трансформацій. Інертні відходи не розкладаються, не горять та не підлягають іншим фізичним чи хімічним змінам, не розкладають та не псують інших предметів, з якими вони вступають в контакт таким чином, що це може призвести до забруднення довкілля чи зашкодити людському здоров'ю.

Встановлюються обмеження щодо захоронення деяких видів відходів. Зокрема, не допускається захоронення рідких, інфекційно-небезпечних медичних, легкозаймистих, вибухонебезпечних відходів, повністю відпрацьованих шин тощо.

Крім того, потребують перегляду та/або впровадження:

- процедура застосування дозволу на захоронення відходів,
- підходи до формування цін (тарифів) на відповідні послуги (строк окупності інвестицій згідно Директиви - 30 років);
- механізми фінансового гарантування (застосовується¹⁰ для досягнення оператором місця захоронення зобов'язань, пов'язаних з забезпеченням належного функціонування полігону, включаючи дії щодо післяексплуатаційного періоду місця захоронення).
- процедури прийняття відходів до захоронення та заходів контролю та моніторингу діяльності полігонів;
- процедури ліквідації (закриття) сміттєзвалищ;
- вимоги до публічної інформації у сфері захоронення відходів та їх впливу на довкілля.

Цільовим показником державної політики ЄС є скорочення обсягів муніципальних біо-відходів, що захоронюються, на 65% за 15 років впровадження Директиви. При цьому, **місця захоронення** відходів також мають бути приведені у відповідність до екологічних стандартів ЄС. Для цього, оператор захоронення має підготувати та подати компетентному органу для узгодження відповідний план очистки місця захоронення, а уповноважений орган прийматиме рішення щодо продовження функціонування відповідного об'єкту та заходів, що мають бути виконані.

Імплементація Директиви 94/62/ЄС¹¹ про упаковку та відходи упаковки

Короткий зміст: Директива спрямована на запобігання утворенню відходів упаковки та визначає заходи щодо повторного використання відходів упаковки, переробки та інших форм відновлення з метою скорочення обсягу кінцевої утилізації таких відходів. Вона розповсюджується на всі види упаковки і всі види відходів упаковки, які використовуються або вироблені промисловими підприємствами, комерційними структурами, установами, магазинами, в сфері послуг, в домашньому господарстві або в будь-яких інших областях діяльності, незалежно від використовуваного матеріалу.

Шляхи імплементації: Імплементація потребує, в першу чергу, формування відповідного законодавчого поля (наразі в відсутнє в Україні). Наразі питання відходів упаковки найбільш повно відображено у законопроекті від 05.02.2016 № 4028¹², разом з тим, незабаром планується¹³ внесення до ВРУ альтернативних законопроектів.

¹⁰ Аналіз Директиви 1999/31/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 26 квітня 1999 року про захоронення відходів - <http://epi.org.ua/environment/analiz-dyrektyvy-1999-31-ves-vevropejskogo-parlamentu-i-rady-vid-26-kvitnya-1999-roku-pro-zahoronennya-vidhodiv>
¹¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:31994L0062>

¹² Проект Закону про упаковку та відходи упаковки від 05.02.2016 № 4028 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58083

¹³ План заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженим постановою КМУ від 25 жовтня 2017 р. № 1106 - <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu-mizh-ukravynovu-z-odniveyi-storoni-ta-vevropejskim-sovuzom-vevropejskim>

Мають бути створені **мережі збору** (повернення) використаного пакувального матеріалу та відходів упаковки від кінцевих споживачів (чи агрегованого потоку відходів) з метою їх спрямування на повторне використання, відновлення та переробку. Умови доступу до таких систем (у т.ч. тарифи) не повинні створювати будь-які бар'єри для торгівлі та передумови для спотворення конкуренції.

Система маркування та ідентифікації упаковки повинна полегшувати збір, повторне використання і відновлення. Маркування наноситься на упаковку чи етикетку, при цьому, воно має бути чітке, доступне для зчитування, міцне та довговічне.

Створюються спеціальні **бази даних** щодо обсягів, характеристик, потоків упаковки і її відходів (включаючи інформацію про токсичність або про небезпеку пакувальних матеріалів і компонентів, що використовуються для їх виробництва).

Користувачі упаковки, у т.ч. кінцеві споживачі, мають бути забезпечені усією необхідною інформацією щодо їх ролі в повторному використанні, відновленні та переробці упаковки та відходів упаковки, маркувань, доступних систем повернення, збору, відновлення та інших послуг, а також національних цілей і планів у сфері скорочення відходів упаковки.

Цільовими показниками державної політики ЄС у сфері скорочення відходів упаковки є:

1. Відповідність вимогам стандартів всієї упаковки, що надходить на ринок через 3 роки з дати імплементації Директиви;
2. Утилізація відходів упаковки на рівні від 50% до 65% через 5 років з дати імплементації Директиви, при цьому переробляється має від 25% до 45% відходів та не менш ніж 15% кожного виду упаковки;
3. Скорочення обсягу важких металів¹⁴ в упаковці до 600 ppm на мільйон за вагою через 2 роки після імплементації Директиви, до 250 ppm на мільйон за вагою через 3 роки, до 100 ppm на мільйон за вагою через 5 років.

При цьому, через 10 років з дати імплементації Директиви відповідні цільові показники мають бути переглянуті.

Імплементація Директиви 2012/19/ЄС¹⁵ про відходи електричного та електронного обладнання

Короткий зміст: Директива формує заходи для захисту навколишнього середовища та здоров'я людей шляхом запобігання або зменшення негативного впливу від генерації відходів електричного та електронного обладнання¹⁶ (ЕЕО) та управління ними, а також через зменшення загальних наслідків використання ресурсів та підвищення ефективності такого використання.

Шляхи імплементації: Імплементація потребує, в першу чергу, формування відповідного законодавчого поля (наразі в відсутнє в Україні).

Дизайн ЕЕО має полегшувати повторне використання, демонтаж та утилізацію відходів ЕЕО, їхніх компонентів й матеріалів. Зокрема, запроваджуються стандартизовані вимоги до екодизайну, який інформуватиме споживачів про можливості повторного використання та оброблення ВЕЕО, забезпечити, щоб через використання специфічних рис дизайну або

[-sprivtovaristvom-z-atomnovi-energiji-i-yihnimi-derzhavami-chlenami-z-inshovi-storoni](#), План діяльності Міністерства екології та природних ресурсів України з підготовки проектів регуляторних актів на 2018 рік, затверджений наказом Мінприроди від 14 грудня 2017 року № 475

¹⁴ Свинць, кадмій, ртуть, гексавалентний хром

¹⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32012L0019>

¹⁶ Електричне та електронне обладнання - обладнання, належне функціонування якого залежить від електричного струму або електромагнітних полів, та обладнання для генерування, передачі та виміру такого струму й полів, призначене для використання з номінальною напругою не вище 1000 вольт для змінного струму та 1500 вольт для постійного струму

технологічних процесів та можливості захисту навколишнього середовища.

Важливим компонентом виступає **роздільне збирання** відходів ЕЕО. Всі відходи, у т.ч. побутові, мають сортуватись для виокремлення відходів ЕЕО, особливо обладнання з температурним обміном, яке містить речовини, що руйнують озоновий шар та фторовані парникові гази, флюоресцентних ламп, які містять ртуть, фотоелектричних панелей, побутової техніки та апаратури, світильників, аудіо-, відеотехніки, іграшок, медичного та торговельного обладнання, та обладнання в сфері інформаційних технологій та телекомунікацій (тощо).

Побутові відходи ЕЕО мають прийматись безкоштовно. Зокрема, великі роздрібні магазини ЕЕО (площею від 400 м²) зобов'язані безкоштовно надавати споживачам можливість здати відходи ЕЕО в самому магазині або поблизу нього, не зобов'язуючи при цьому купувати нове ЕЕО. Обов'язок фінансування збирання, оброблення, утилізації та екологічно безпечного видалення відходів ЕЕО від приватних домогосподарств покладається на виробників ЕЕО, які можуть створювати мережі приймання відходів, або ж користуватись послугами оператора таких мереж. Одночасно, держава має право:

- призначати операторів, яким дозволяється збирати відходів ЕЕО приватних домогосподарств;
- вимагати від всіх осіб, що здійснюють централізований збір відходів ЕЕО, передавати їх виробникам (їх предстанікам) чи спеціалізованим підприємствам для підготовки до повторного використання.

Принцип “відповідальності виробника” реалізується, у т.ч. через механізм **гарантії**, яку надає кожен виробник, випускаючи продукцію на ринок. Така гарантія підтверджує, що виробник фінансуватиме весь процес управління відходами та використовуватиме відповідне маркування. Гарантія може мати форму участі виробника у відповідних схемах фінансування поводження з відходами ЕЕО, договору страхування діяльності з утилізації або заблокованого банківського рахунку.

Управління старими відходами ЕЕО покладається на спеціалізовані мережі та фінансується присутніми на ринку виробниками за пропорційним принципом (наприклад, пропорційно долі на ринку за типом обладнання). Одночасно, відповідна фінансова відповідальність може повністю або частково покладатись на непобутових споживачів.

Облік виробників ЕЕО, в т.ч. виробників, які постачають ЕЕО через дистанційні канали збуту, ведеться за допомогою **реєстру**, який відповідає зокрема наступним вимогам:

- зареєстровані виробники, використовуючи інтернет, можуть самостійно вносити до реєстру інформацію щодо їх діяльності та зобов'язані її оновлювати належним чином;
- національні реєстри на своїх веб-сторінках містять посилання на інші національні реєстри, щоб полегшити у всіх державах-членах реєстрацію виробників.

Побутові споживачі мають бути поінформовані щодо обов'язкового окремого збору відходів ЕЕО, доступних їм мереж (пунктів) повернення та збору відходів, їх роль та внесок у повторне використання, перероблення та утилізацію відходів ЕЕО.

Утилізація роздільно зібраних відходів ЕЕО заборонена до проходження ними відповідної обробки з метою виокремлення придатних для повторного використання і перероблення компонентів, а також локалізації небезпечних речовин.

Система контролю за дотриманням вимог Директиви передбачає здійснення моніторингу, проведення перевірок та застосування штрафних санкцій.

Національні цілі у сфері перероблення та повторного використання ЕЕО залежать від виду обладнання та варіюються від 50 до 80%. При цьому, мінімальна норма збирання ЕЕО становить 45% з його поступовим збільшенням до 65% у 2019 році.

Закон України «Про упаковку та відходи упаковки»

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади у сфері управління упаковкою та відходами упаковки. Метою цього Закону є запобігання та зменшення негативного впливу відходів упаковки на довкілля та здоров'я людей, зокрема, шляхом скорочення обсягів упаковки, що надходить на ринок, збільшення обсягів використання оборотної тари та використання відходів упаковки у виробництві в якості вторинної сировини. Досягнення вказаної мети здійснюється шляхом впровадження розширеної відповідальності виробників товарів в упаковці та застосування інших інструментів.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення понять та термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

біорозклад - це процес, під час якого матеріал в багатому на кисень середовищі (аеробний біорозклад) та середовищі з обмеженим доступом кисню (анаеробний біорозклад) розпадається і розкладається мікроорганізмами на елементи природного походження, а саме переважно на діоксид вуглецю, метан, воду та біомасу;

відходи упаковки – будь-яка упаковка (в т.ч., оборотна тара), якої власник позбувся та/або має намір чи повинен позбутися, за винятком залишків процесу виробництва упаковки або будь-якого іншого процесу виробництва;

виконавець послуг з вивезення муніципальних відходів – суб'єкт господарювання, що був визначений органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у встановленому законодавством порядку, який здійснює діяльність із збирання та вивезення муніципальних відходів у відповідному населеному пункті спеціально обладнаними для цього транспортними засобами;

випуск товарів в упаковці – перший продаж (постачання) вироблених в Україні товарів в упаковці, або ввезення товарів в упаковці на митну територію України;

виробник товарів в упаковці (далі - виробник) — суб'єкт господарювання, що здійснює випуск товарів в упаковці, які він виробляє чи імпортує;

Єдина інформаційна система з питань управління упаковкою та відходами упаковки (далі - Інформаційна система) - упорядкована автоматизована база даних, де накопичується інформація щодо управління упаковкою та відходами упаковки в Україні, що адмініструється Уповноваженим органом. Невід'ємною частиною Інформаційної системи є Реєстр виробників товарів в упаковці;

енергетичне відновлення – процес термічного знищення відходів упаковки (змішаних чи не змішаних з іншими відходами) з одночасним отриманням електричної та/або теплової енергії;

запобігання – діяльність у сфері управління упаковкою, спрямована на зменшення кількості та шкідливості для довкілля:

- матеріалів та речовин, що містяться в упаковці та відходах упаковки;
- упаковки та відходів упаковки під час виробництва, розміщення на ринку, постачання на ринок та видалення, зокрема шляхом екологічно безпечних технологій та виробництва екологічно безпечної упаковки.

зберігання відходів упаковки (далі - зберігання) - це тимчасове перебування відходів упаковки у спеціально відведених місцях чи на об'єктах, де вони зберігаються до 3 років, якщо вони призначені для рециклінгу, або менше одного 1 року, якщо вони призначені для відновлення та видалення;

збирання відходів упаковки (далі - збирання) - діяльність, пов'язана з вилученням, накопиченням і тимчасовим зберіганням відходів упаковки, включаючи їх попереднє сортування та зберігання, з метою подальшого перевезення до об'єктів повторного використання, рециклінгу, відновлення та видалення;

Кліринговий центр - неприбуткова державна організація, що забезпечує визначення зобов'язань та організацію здійснення розрахунків між виробниками товарів в упаковці та приймачами відходів упаковки, для якої запроваджено депозитну систему;

композиційна упаковка - багатошарова та/або комбінована упаковка, виготовлена з двох та більше різних матеріалів, які не можуть бути механічно розділені та утворюють єдиний виріб та призначається для наповнення товаром, його зберігання та транспортування

Контролюючий орган - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, у тому числі його територіальні підрозділи;

легкий пластиковий пакет - пластиковий пакет із товщиною стінки менше 50 мкм;

маркування упаковки (далі - маркування) – знаки, написи, піктограми, що служать для інформування широкого кола осіб про матеріал/речовину, з якої упаковку виготовлено, та її здатність до біологічного розкладу;

місце зберігання відходів упаковки – об'єкти, де зберігаються відходи упаковки:

- строком до трьох років, якщо вони призначені для рециклінгу;
- строком до одного року, якщо вони призначені для відновлення та видалення;

надлегкий пластиковий пакет - пластиковий пакет із товщиною стінки менше 15 мкм;

обіг товарів в упаковці – будь-який перехід права власності на товари в упаковці, окрім випуску товарів в упаковці;

оборотна тара – різновид упаковки та/або її елемент, який може бути повторно використаний за первісним призначенням, у тому числі, після вжиття додаткових санітарних заходів;

організація розширеної відповідальності виробників товарів в упаковці (далі – ОРВВ) – юридична особа, яка здійснює діяльність у сфері управління відходами упаковки з метою досягнення її членами цільових норм у сфері повторного використання, рециклінгу та відновлення;

органічний рециклінг відходів упаковки (далі - органічний рециклінг, компостування) – операція, у сфері рециклінгу, основана на процесі біорозкладу. Видалення відходів упаковки в землю не вважається органічним рециклінгом;

пластик (пластична маса) — матеріал, основою якого є полімер та до якого можуть бути додані добавки або інші речовини;

пластиковий пакет - виготовлений з пластику мішок, пакет або сумка, з ручками або без них, призначений для зберігання і транспортування товарів, що надається споживачам на платній або безоплатній основі у місцях продажу товарів;

повторне використання – будь-яка операція, за допомогою якої оборотна тара, що була спроектована та вироблена для здійснення в межах свого життєвого циклу мінімальної кількості переміщень чи обігу, повторно наповнюється чи використовується з метою, задля якої вона була створена, за допомогою чи без допомоги допоміжних продуктів, які є на ринку, що дають можливість повторно використовувати таку оборотну тару;

роздільне збирання – приймання та збирання окремих потоків відходів упаковки залежно від їх виду, характеристики та складу, таким чином, щоб сприяти їх повторному використанню, відновленню чи видаленню;

розширена відповідальність виробника товарів в упаковці (далі - розширена відповідальність) - механізм, що застосовується для досягнення цільових норм, і полягає у покладанні на виготовлювачів та імпортерів товарів в упаковці обов'язків, що включають гарантування з приймання назад відходів упаковки, фінансових витрат на управління такими відходами чи безпосередньої організації окремого потоку (потоків) відходів та управління ними;

санкціоновані місця – місця для встановлення контейнерів, урн чи інших спеціально призначених засобів, які передбачають роздільне збирання та первинне накопичування відходів упаковки;

спеціалізована організація з приймання відходів упаковки (далі - приймач упаковки) – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність (комплекс заходів чи окремі заходи) із приймання і накопичування відходів упаковки;

споживач товарів в упаковці (далі - споживач) – юридична особа, фізична особа-підприємець або фізична особа, яка після використання продукції позбувається відходів упаковки або має чи може мати намір позбутися їх;

суб'єкт господарювання у сфері управління відходами – суб'єкт господарювання, який займається збиранням, зберіганням, сортуванням, перевезенням, рециклінгом, відновлення, видалення або іншими операціями у сфері управління відходами упаковки, а також

відходами від здійснення цих операцій, та отримав документи дозвільного характеру, відповідно до вимог законодавства;

суб'єкт пакування – будь-який виробник, продавець;

упаковка – виріб, виготовлений з будь-яких матеріалів, що використовується для вміщення, захисту, збереження, переміщення, доставки та презентації товарів - від сировини до готових виробів, що надходять від виробника до продавця та споживача товарів в упаковці, а саме:

- будь-які вироби, що використовуються для вказаних цілей і не можуть бути повернені;
- товарна (первина) упаковка, що використовується для кінцевого оформлення одиниці товару для споживача у торговій точці;
- групова (вторинна) упаковка, яка призначена для концентрації певної кількості одиниць товару у торговій точці і з якої товар може бути вилучений без втрати споживчих властивостей товару, незалежно від того призначена така упаковка для продажу товару споживачу або для його зберігання у торговельних приміщеннях;
- транспортна (третинна) упаковка, яка призначена для запобігання нанесенню фізичної шкоди товару в упаковці під час здійснення вантажно-розвантажувальних робіт, крім контейнерів призначених для перевезення товарів автомобільним, залізничним, морським та повітряним транспортом.

Уповноважений орган у сфері управління упаковкою та відходами упаковки (Уповноважений орган) - центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища (довкілля);

управління відходами упаковки - діяльність, пов'язана із збиранням відходів упаковки, їх сортуванням, перевезенням, зберіганням, повторним використанням, рециклінгом, відновленням і видаленням, включаючи діяльність з питань контролю та нагляду за цими операціями, діяльність торговельних посередників, а також догляд за об'єктами відновлення та видалення відходів після їх закриття;

управління упаковкою – діяльність, пов'язана з проектуванням, виробництвом, розміщенням на ринку, постачанням на ринок та кінцевим використанням упаковки, у тому числі, направлена на запобігання утворення відходів упаковки та збільшення обсягів використання оборотної тари;

члени організації розширеної відповідальності (далі - члени ОРВВ) – виробники товарів в упаковці, які у передбаченому цим Законом порядку уклали з ОРВВ договір про виконання цільових норм у сфері управління з відходами упаковки;

цільові норми у сфері управління упаковкою та відходами упаковки (далі - цільові норми) - визначені відповідно до вимог цього Закону:

- зменшення маси упаковки та вмісту шкідливих речовин упаковки на одиницю випущеного товару в упаковці;
- маси оборотної тари, яка протягом звітного періоду має бути повторно використана;
- маси відходів упаковки, які протягом звітного періоду мають бути відновлені, у тому числі, рециклінговані;

Стаття 2. Сфера дії Закону

Сфера дії цього Закону поширюється на правовідносини у сфері управління всією упаковкою та відходами упаковки, незалежно від джерела походження, обсягів виробництва та хімічного складу.

Виконання вимог цього Закону не повинно жодним чином призводити до порушення чинних вимог до якості упаковки, якщо це призвело або може призвести до:

- погіршення показників безпеки упаковки та товарів в упаковці для довкілля, життя та здоров'я людини та/або втрати товарами в упаковці споживчих якостей та властивостей;
- порушення санітарно-гігієнічних вимог до зберігання, транспортування та реалізації упакованих товарів;
- порушення вимог законодавства у сфері управління небезпечними відходами.

Стаття 3. Законодавство у сфері упаковки та відходів упаковки

Законодавство у сфері упаковки та відходів упаковки ґрунтується на Конституції України і складається з:

- цього Закону,
- Законів України «Про відходи», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про металобрухт», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», «Про загальну безпеку нехарчової продукції», «Про вилучення з обігу, перероблення, видалення, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції»;
- інших нормативно-правових актів.

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору України.

Стаття 4. Принципи державної політики у сфері управління упаковкою та відходами упаковки

До основних принципів державної політики у сфері управління упаковкою та відходами упаковки належать:

- 1) пріоритетність охорони довкілля та здоров'я людини, підтримки та відтворення сприятливого стану навколишнього природного середовища;
- 2) запобігання утворенню відходів упаковки та дотримання наступної ієрархії у управлінні ними:
 - запобігання утворення відходів упаковки;
 - повторне використання упаковки;
 - рециклінг відходів упаковки;
 - відновлення, в т.ч. енергетичне відновлення;
 - видалення відходів упаковки.
- 3) сприяння розвитку добросовісної конкуренції в сфері управління упаковкою та відходами упаковки, недопущення її неправомірного обмеження;
- 4) впровадження роздільного збирання відходів упаковки та обладнання санкціонованих місць для збирання цих відходів;
- 5) максимальне залучення в господарський обіг відходів упаковки як вторинної сировини;

- 6) доступності інформації у сфері управління упаковкою та відходами та формування екологічної свідомості суспільства щодо необхідності належного управління з упаковкою та відходами упаковки, а також роздільного збирання відходів упаковки;
- 7) використання новітніх науково-технічних досліджень з метою запобігання утворенню відходів упаковки та підвищення ефективності повторного використання упаковки, рециклінг і відновлення відходів упаковки;
- 8) стимулювання запобігання утворенню відходів упаковки та підвищення ефективності повторного використання упаковки, рециклінгу і відновлення відходів упаковки;
- 9) використання методів економічного регулювання діяльності у сфері управління упаковкою та відходами упаковки з метою мінімізації обсягів видалення відходів упаковки шляхом стимулювання зменшення їх утворення та залучення у господарський обіг.

Система управління упаковкою та відходами упаковки включає в себе комплекс взаємопов'язаних та взаємодіючих організаційних, фінансових, матеріально-технічних, наукових та інформаційних заходів, що здійснюються на національному, регіональному та місцевому рівнях і призначені для:

1. Скорочення обсягів утворення відходів упаковки та рівня їх шкідливості для довкілля;
2. Збільшення обсягів роздільного збирання відходів упаковки, повторного використання, рециклінгу;
3. Скорочення обсягів видалення відходів упаковки.

Система управління упаковкою та відходами упаковки ґрунтується на безперервній, економічно і суспільно доцільній взаємодії:

1. Органів державної влади та місцевого самоврядування;
2. Виробників товарів в упаковці;
3. Організацій розширеної відповідальності виробників;
4. Суб'єктів господарювання, що здійснюють господарську діяльність у сфері приймання, збирання відходів упаковки, вивезення муніципальних відходів;
5. Суб'єктів господарювання, що здійснюють господарську діяльність у сфері повторного використання відходів упаковки (отриманих з них матеріалів і речовин), рециклінгу, відновлення, видалення відходів упаковки.

Стаття 5. Стандарти у сфері управління упаковкою та відходами упаковки

Виробники та суб'єкти господарювання у сфері управління відходами упаковки зобов'язані дотримуватись стандартів, що визначають:

1. Методологію аналізу життєвого циклу упаковки та вимоги до них;
2. Методологію вимірювання та перевірки наявності у упаковці важких металів та інших небезпечних речовин та їх виділення в навколишнє середовище з упаковки та відходів упаковки;
3. Вимоги до мінімального вмісту в упаковці матеріалів, що можна рециклінгувати, для відповідних видів упаковки;
4. Вимоги до методів рециклінгу;
5. Вимоги до компостування та виробництва компосту;
6. Вимоги до маркування упаковки.

У разі нерегульованості відповідних питань національними стандартами, з урахуванням видів упаковки та її складу, - виробники та суб'єкти господарювання у сфері управління відходами упаковки зобов'язані дотримуватись вимог міжнародних стандартів, що діють на території Європейського Союзу, перелік яких визначається Уповноваженим органом за погодженням з центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері стандартизації.

РОЗДІЛ II ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ УПАКОВКОЮ ТА ВІДХОДАМИ УПАКОВКИ

Стаття 6. Органи, що здійснюють регулювання у сфері управління упаковкою та відходами упаковки

Регулювання у сфері управління упаковкою та відходами упаковки в межах повноважень, визначених чинним законодавством здійснюють:

- Кабінет Міністрів України;
- центральний орган виконавчої влади, що здійснює формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища (Уповноважений орган);
- центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища (довкілля) (Контролюючий орган);
- центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів;
- центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства;
- національна поліція;
- Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування;
- інші органи у межах повноважень, визначених законодавством.

Стаття 7. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері управління упаковкою та відходами упаковки

Кабінет Міністрів України у сфері управління упаковкою та відходами упаковки:

1) Затверджує за поданням Уповноваженого органу:

- національну стратегію у сфері запобігання утворенню відходів упаковки та їх ефективного використання на наступні 10 років, який переглядається кожні три роки;
- національний план дій з питань скорочення обсягів споживання пластикових пакетів на наступні 10 років, який переглядається кожні три роки;
- національний план дій з питань скорочення обсягів споживання композиційної упаковки на наступні 10 років, який переглядається кожні три роки;
- національні цільові показники у сфері управління упаковкою та відходами упаковки на наступні 10 років, які переглядаються кожні три роки;
- порядок роботи клірингового центру у сфері управління відходами упаковки;

- перелік видів упаковки, що звільняються від виконання вимог щодо рівня концентрації свинцю, кадмію, ртуті, гексавалентного хрому та умови застосування такого звільнення;
- методологію розрахунку граничної ціни продажу пластикових пакетів;
- граничну ціну продажу пластикових пакетів;
- методологію розрахунку величини депозиту на упаковку;
- величини депозиту на упаковку.

2) Приймає за поданням Уповноваженого органу:

- рішення щодо впровадження для видів упаковки депозитної системи;
- рішення щодо створення клірингового центру у сфері управління відходами упаковки;
- рішення щодо реалізації державних програм та пілотних проектів у сфері запобігання утворенню відходів упаковки та/або підвищення ефективності управління ними.

3) Забезпечує координацію роботи міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади у сфері управління упаковкою та відходами упаковки.

4) Здійснює інші повноваження у сфері управління упаковкою та відходами упаковки, відповідно до вимог законодавства України.

Стаття 8. Повноваження Уповноваженого органу у сфері управління упаковкою та відходами упаковки

До повноважень Уповноваженого органу належить:

1) Надання на розгляд Кабінету Міністрів України:

- проекту національної стратегії у сфері запобігання утворенню відходів упаковки та їх ефективного використання на наступні 10 років;
- проекту національного плану дій з питань скорочення обсягів споживання пластикових пакетів на наступні 10 років;
- проекту національного плану дій з питань скорочення обсягів споживання композиційної упаковки на наступні 10 років;
- пропозицій щодо національних цільових показників у сфері управління упаковкою та відходами упаковки на наступні 10 років;
- проекту Порядку роботи клірингового центру у сфері управління відходами упаковки;
- проекту переліку видів упаковки, що звільняються від виконання вимог щодо рівня концентрації свинцю, кадмію, ртуті, гексавалентного хрому та умови застосування такого звільнення;
- проект методології розрахунку граничної ціни продажу пластикових пакетів;
- проекту рішення про затвердження граничної ціни продажу пластикових пакетів.
- проект методології розрахунку величини депозиту на упаковку;
- проект рішення про затвердження величини депозиту на упаковку;

2) Розробка та затвердження нормативно-правових актів у сфері управління упаковкою та відходами упаковки, зокрема, але не виключно:

- Порядку функціонування Єдиної інформаційної системи з питань управління упаковкою та відходами упаковки;

- Правил управління упаковкою та відходами упаковки;
- Рекомендованого переліку видів упаковок, які можуть використовуватись виробниками для пакування продукції, в залежності від виду такої продукції, згідно Державного класифікатору продукції та послуг, який формується з урахуванням відповідності виду упаковки та її складу ієрархії управління упаковкою та відходами упаковки;
- Методології визначення середнього обсягу споживання пластикових пакетів;
- Примірного положення про організацію розширеної відповідальності виробників товарів в упаковці;
- Примірного договору між виробником товарів в упаковці та організацією розширеної відповідальності виробників товарів в упаковці.
- Правил державного нагляду (контролю) за досягненням виробниками цільових норм у сфері управління упаковкою та відходами упаковки.

3) Затвердження спільно з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, методології розрахунку штрафів за порушення вимог законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;

4) Затвердження переліку обов'язкових для застосування на території України міжнародних стандартів з питань управління упаковкою та відходами упаковки;

5) Забезпечення функціонування Інформаційної системи, у тому числі, Реєстру виробників товарів в упаковці;

6) Забезпечення організації та здійснення контролю щодо досягнення виробниками цільових норм;

7) Реалізація, у межах повноважень, державної політики у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;

8) Узагальнення та аналіз інформації про реалізацію актів законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;

9) Здійснення методичного забезпечення застосування законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;

10) Здійснення офіційного тлумачення власних нормативно-правових актів;

11) Надання роз'яснень щодо застосування законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;

12) Розгляд звернень, заяв, скарг з питань управління упаковкою та відходами упаковки;

13) Підготовка та оприлюднення щорічного звіту щодо стану управління упаковкою та відходами упаковки в Україні;

14) Здійснення моніторингу достовірності та актуальності інформації, що міститься у Інформаційній системі, та організація заходів з державного нагляду (контролю) за її достовірністю, актуальністю та повнотою;

15) Організація, у межах його повноважень, виконання державних програм та пілотних проектів у сфері запобігання утворенню відходів упаковки та/або підвищення ефективності управління ними;

16) Проведення консультацій з громадськістю, зацікавленими суб'єктами та міжнародними організаціями з питань формування та реалізації державної політики у сфері управління упаковкою та відходами упаковки.

Стаття 9. Повноваження Контролюючого органу

До компетенції Контролюючого органу належить:

1) Здійснення, у межах повноважень передбаченого законодавством, державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами, що здійснюють управління упаковкою та відходами упаковки, вимог законодавства щодо:

- виконання цільових норм;
- приймання, збирання, вивезення, перевезення, сортування, повторного використання, рециклінгу, відновлення та видалення відходів упаковки;
- повноти та достовірності інформації, надання якої передбачено цим Законом;

2) Розгляд заяв і справ про порушення законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;

3) Перевірка додержання вимог законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки та надання обов'язкових до виконання приписів щодо усунення виявлених порушень, а також контроль за їх виконанням;

4) Прийняття рішень з питань накладення штрафів за порушення законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;

5) Виконання інших завдань, передбачених Законом України "Про відходи".

Стаття 10. Повноваження інших органів влади у сфері управління упаковкою та відходами упаковки

До повноважень національного органу стандартизації, у сфері управління упаковкою та відходами упаковки належить:

1) Затвердження національних стандартів, що визначатимуть:

- вимоги до маркування упаковки;
- вимоги до складу упаковки, що визначають гранично-допустимі норми концентрації важких металів та інших шкідливих речовин в упаковці, показники придатності до багаторазового використання, рециклінгу, механічного відокремлення окремих компонентів (шарів) упаковки, теплотвірності, розкладу, у тому числі компостування;
- методологію аналізу життєвого циклу упаковки та вимоги до них;
- методологію вимірювання та перевірки наявності у упаковці важких металів та інших небезпечних речовин та їх виділення в навколишнє середовище з упаковки та відходів упаковки;
- вимоги до мінімального вмісту в упаковці матеріалів, що можна рециклінгувати, для відповідних видів упаковки;
- вимоги до методів рециклінгу;
- вимоги до компостування та виробництва компосту;

2) Здійснення інших повноважень, визначених законом.

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, у сфері управління упаковкою та відходами упаковки належить:

1) Здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог до:

- маркування упаковки;
- складу упаковки;
- відповідності упаковки вимогам нормативних документів;
- надання споживачам інформації з питань управління упаковкою та відходами упаковки;
- вилучення з обігу упаковки та товарів в упаковці, яка не відповідає встановленим цим Законом вимогам;

2) Затвердження спільно з Уповноваженим органом, методології розрахунку штрафів за порушення вимог законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;

3) Здійснення інших повноважень, визначених законом.

До повноважень національної поліції належить здійснення державного нагляду та контролю за дотриманням споживачами вимог до управління відходами упаковки відходів упаковки.

До повноважень центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства належить:

1) Здійснення державного нагляду (контролю) за наявністю осіб, що здійснюють господарську діяльність, пов'язану з випуском товарів в упаковці на ринок України (у тому числі їх виготовленням та імпортом), в Реєстрі виробників товарів в упаковці;

2) Контроль за сплатою екологічного податку;

3) Контроль за сплатою збору на розповсюдження пластикових пакетів;

4) Здійснення інших повноважень, визначених законом.

До повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування належить забезпечення в межах компетенції:

1) Розроблення, затвердження та організація виконання планів управління відходами, у тому числі, щодо управління упаковкою та відходами упаковки;

2) Визначення суб'єктів господарювання, що здійснюють вивезення та/або рециклінгу муніципальних відходів, у тому числі, відходів упаковки, а також регулювання їх діяльності;

3) Затвердження переліку санкціонованих місць, призначених для роздільного збирання упаковки та відходів упаковки;

4) Забезпечення надання споживачам інформації з питань управління упаковкою та відходами упаковки;

5) Здійснення інших повноважень, визначених законом.

Стаття 11. Принципи державного регулювання цін та тарифів у сфері управління відходами упаковки

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, під час виконання повноважень у сфері державного регулювання цін (тарифів) на послуги з вивезення, рециклінгу та видалення муніципальних відходів, забезпечують:

1) Скорочення споживчої привабливості:

- послуг з вивезення несорттованих муніципальних відходів;
- послуг з видалення муніципальних відходів;

2) Збільшення споживчої привабливості послуг з рециклінгу муніципальних відходів.

Стаття 12. Освітня та інформаційна діяльність

Уповноважений орган, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, в межах повноважень, зобов'язані сприяти виробникам та іншим зацікавленим особам в проведенні освітньої та інформаційної діяльності з питань управління упаковкою та відходами упаковки.

Виробники та, у визначених цим Законом випадках, продавці зобов'язані забезпечити надання кінцевим споживачам інформації щодо:

- 1) Вмісту важких металів та інших небезпечних речовин у складі упаковки;
- 2) Значення маркування, що встановлює вимоги до роздільного збирання, рекомендованого способу рециклінгу та інших символів;
- 3) Місцезнаходження пунктів приймання відходів упаковки, а також санкціонованих місць збирання відходів упаковки;
- 4) Заборони змішування упаковки з несорттованими побутовими відходами та забруднення нею навколишнього природного середовища;
- 5) Ролі кінцевих споживачів у досягненні національних цільових показників у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;
- 6) Шкідливого впливу неконтрольованого видалення відходів упаковки та збільшення обсягів використання упаковки на здоров'я людей.

Виробники упаковки та ОРВВ забезпечують проведення інформаційних та освітніх заходів спрямованих на виконання пункту першого цієї статті не рідше рази на рік.

Для цих цілей виробники та інші зацікавлені особи можуть:

- розміщувати в доступних широкому колу споживачів засобах масової інформації рекламу та освітньо-інформаційні дані;
- проводити інші заходи з популяризації підвищення рівня обізнаності споживачів з питань роздільного збирання.

Виробники повинні надавати на запит зацікавлених осіб інформацію про небезпечні речовини, які містяться в упаковці.

Під час продажу товарів в упаковці виробники мають право вказувати вартість управління відходами такої упаковки з урахуванням її виду та складу.

Розділ III. УПРАВЛІННЯ УПАКОВКОЮ

Стаття 13. Вимоги до упаковки

Під час відпуску товарів в упаковці на ринок виробники зобов'язані забезпечити:

1) Для всіх видів упаковки:

- Обмеження обсягу та ваги упаковки мінімально достатніми показниками, необхідними для дотримання вимог у сфері безпеки, гігієни, санітарії, та збереження споживчих властивостей товару в упаковці;
- Надання переваги упаковці з більш високим ступенем відповідності ієрархії у сфері управління упаковкою та відходами упаковки при пакуванні товару;
- Наявність маркування, яке передбачене цим Законом;
- Відповідність рівня концентрації важких металів та інших шкідливих речовин в упаковці та/або компонентах упаковки гранично-допустимим нормам, які передбачені цим Законом;
- Відповідність вимогам національних стандартів та нормативних документів, якщо такі діють на території України або, у разі їх відсутності - вимогам міжнародних стандартів, що діють на території Європейського Союзу;
- Використання упаковки, під час виготовлення якої було мінімізовано рівень токсичних та інших шкідливих речовин і матеріалів, що є складниками або компонентами упаковки, з урахуванням їхнього рівня у викидах, золі чи стічних водах, коли упаковка або залишки операцій у сфері проведення з відходами упаковки рециклінгуються, відновлюються чи захоронюються.

2) Для окремих видів упаковки:

- Придатність для багаторазового використання за нормальних передбачуваних умов експлуатації - для оборотної тари;
- Придатність до рециклінгу з мінімальним негативним впливом на довкілля - для оборотної тари, якщо вона у зв'язку з втратою споживчих властивостей не підлягає повторному використанню;
- Придатність до механічного відокремлення споживачем окремих компонентів (шарів) упаковки, для забезпечення роздільного сортування відходів упаковки, з урахуванням їх виду - для композиційної упаковки;
- Відповідність вимогам до вмісту компонентів та матеріалів, що можуть бути рециклінговані - для упаковки, яка згідно вимог нормативних документів підлягає рециклінгу;
- Відповідність мінімально необхідним показникам теплотвірності - для упаковки, яка, згідно вимог нормативних документів, підлягає енергетичному відновленню;
- Здатність до розкладу, що не повинна перешкоджати окремому збиранню відходів упаковки - для упаковки, яка, згідно вимог нормативних та технічних документів, підлягає органічному рециклінгу, у тому числі компостуванню та біорозкладу;

Національний орган стандартизації визначає вимоги до складу упаковки, які встановлюють:

- 1) Гранично-допустимі норми концентрації важких металів та інших шкідливих речовин в упаковці та/або компонентах упаковки, в залежності від типу матеріалу, з якої складається така упаковка;
- 2) Вимоги до придатності до багаторазового використання, рециклінгу, механічного відокремлення окремих компонентів (шарів) упаковки, рециклінгу, теплотвірності, розкладу, у тому числі компостування та біорозкладу, передбачені пунктом 2 частини першої цієї статті, в залежності від типу матеріалу, з якої складається така упаковка.

Уповноважений орган затверджує рекомендований перелік видів упаковок, які можуть використовуватись виробниками для пакування продукції, в залежності від виду такої

продукції, згідно Державного класифікатору продукції та послуг, який формується з урахуванням відповідності виду упаковки та її складу ієрархії управління упаковкою та відходами упаковки.

Товари в упаковці, які не відповідають вимогам цієї статті, підлягає вилученню за рахунок виробника.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, здійснює державний нагляд (контроль) за відповідністю упаковки вимогам цієї статті, у тому числі здійснює моніторинг дій суб'єктів господарювання щодо вилучення з обігу та/або відкликання товарів в упаковці, щодо яких прийнято рішення про вилучення з обігу.

Стаття 14. Маркування упаковки

Виробники товарів в упаковці здійснюють маркування упаковки з метою ідентифікації і класифікації відходів упаковки для забезпечення їхнього роздільного збирання, повторного використання, рециклінгу і відновлення.

На всі види упаковки наноситься встановлене національним органом стандартизації маркування (символи), що надають можливість споживачу визначити:

- Придатність до роздільного збирання;
- Матеріал (речовину), з якого (якої) виготовлено упаковку;
- Придатність упаковки до повторного використання, рециклінгу, відновлення, а саме, рекомендований спосіб управління відходами такої упаковки;

Окрім маркування, вказаного у частині другій цієї статті, окремі види упаковки додатково позначаються встановленим національним органом стандартизації маркуванням (символами), що надають можливість споживачу ідентифікувати:

- Придатність до біорозкладу та компостування - для пластикових пакетів;
- Упаковку, на яку розповсюджується депозитна система, - для такої упаковки та оборотної тари;
- Суму депозиту, що підлягає поверненню споживачу, - для упаковки, для якої було запроваджено депозитну систему.

Маркування має бути чітко видиме, зрозуміле, стійке і тривке, навіть після відкриття упаковки.

Якщо імпортована упаковка вже має маркування, яке відповідає вимогам цього Закону, виробники звільняються від зобов'язання наносити їх повторно.

Для ідентифікації та класифікації упаковки та пакувальних матеріалів використовується міжнародна система цифрової та символічної кодифікації.

Вимоги до маркування упаковки затверджуються національним органом стандартизації.

Товари в упаковці, яка не відповідає вимогам цієї статті, підлягає вилученню за рахунок виробника.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, здійснює державний нагляд (контроль) за відповідністю упаковки вимогам цієї статті, у тому числі здійснює

моніторинг дій суб'єктів господарювання щодо вилучення з обігу та/або відкликання товарів в упаковці, щодо яких прийнято рішення про вилучення з обігу.

Стаття 15. Вимоги до вмісту важких металів

Сукупний рівень концентрації свинцю, кадмію, ртуті та гексавалентного хрому у вазі упаковки, розміщеної виробниками на ринку, не повинен перевищувати:

- 600 частин на мільйон за масою з 1 січня 2022 року;
- 250 частин на мільйон за масою з 1 січня 2023 року;
- 100 частин на мільйон за масою з 1 січня 2026 року.

Гранично-допустимі норми концентрації важких металів в упаковці та/або компонентах упаковки, в залежності від типу матеріалу, з якої складається така упаковка, визначає національний орган стандартизації з урахуванням необхідності прогресивного зменшення вмісту важких металів в упаковці та своєчасної адаптації виробників.

Кабінет Міністрів України затверджує перелік видів упаковки, що звільняються від виконання вимог щодо рівня концентрації важких металів та умови застосування такого звільнення.

Вимоги до маркування упаковки затверджуються національним органом стандартизації.

Товари в упаковці, яка не відповідає вимогам цієї статті, підлягає вилученню за рахунок виробника.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачі здійснює державний нагляд (контроль) за відповідністю упаковки вимогам цієї статті, у тому числі здійснює моніторинг дій суб'єктів господарювання щодо вилучення з обігу та/або відкликання товарів в упаковці, щодо яких прийнято рішення про вилучення з обігу.

Стаття 16. Випуск та обіг товарів в упаковці

Випуск товарів в упаковці виробником, не внесеним до Реєстру виробників товарів в упаковці, заборонено.

Під час випуску товарів в упаковці виробник зобов'язаний забезпечити відповідність упаковки вимогам статей 14 та 15 цього Закону.

Продавцям заборонено здійснювати продаж товарів в упаковці, яка не відповідає вимогам статей 14 та 15 цього Закону та/або була випущена на ринок виробником, якого не внесено до Реєстру виробників товарів в упаковці.

Виробник товарів в упаковці зобов'язаний надати декларацію про відповідність упаковки вимогам, визначених цим Законом:

- продавцю товарів в упаковці;
- будь-якій іншій особі на її вимогу.

Декларація про відповідність упаковки вимогам, визначених цим Законом, має містити таку інформацію:

- Назву та адресу виробника товару в упаковці;
- Реєстраційний номер номер виробника в Реєстрі виробників упаковки;
- Матеріал (речовину) з якого (якої) виготовлено упаковку;
- Дані щодо відповідності упаковки вимогам статей 14 та 15 цього Закону;
- Дані щодо придатності упаковки до повторного використання, рециклінгу, відновлення (у тому числі, придатність до біорозкладу).

- Дату видачі, прізвище, підпис та посаду особи, яка видала декларацію

Продавці та виробники зобов'язані доводити до відома споживача інформацію про:

- можливості споживача у сфері роздільного збору упаковки;
- придатність упаковки до повторного використання, рециклінгу, відновлення (у тому числі придатність до біорозкладу).

Правила управління упаковкою та відходами упаковки затверджуються Уповноваженим органом та можуть визначати особливості випуску упаковки, у тому числі, в залежності від виду упаковки, її складу та виду товару, для пакування якого призначена упаковка.

Виробники зобов'язані вносити до Інформаційної системи дані щодо обсягів випущеної упаковки, у відповідності до Порядку функціонування Єдиної інформаційної системи з питань управління упаковкою та відходами упаковки, затвердженого Уповноваженим органом.

Стаття 17. Особливості випуску та обігу пластикових пакетів

Виробникам та продавцям забороняється:

- Безоплатно розповсюджувати пластикові пакети;
- Здійснювати реалізацію легких та надлегких пластикових пакетів за ціною, нижчою граничної. Гранична ціна залежить від щільності пластикового пакету та встановлюється Кабінетом Міністрів України за затвердженою ним методологією;
- Будь-яким чином схилити споживачів до купівлі пластикових пакетів.

Виробники та продавці зобов'язані:

- Пропонувати споживачам, що мають або можуть мати намір придбати пластиковий пакет, вироби, які є заміником пластикового пакету за призначенням, споживчими властивостями, умовами використання, експлуатаційними характеристиками;
- Забезпечити облік пластикових пакетів (з урахуванням їх видів та складу);
- Дотримуватись вимог статті 16 цього Закону;
- Вести облік та надавати звіти, в порядку, встановленому статтею 29 цього Закону.

З продавців та інших осіб, що здійснюють розповсюдження пластикових пакетів, стягується збір на розповсюдження пластикових пакетів.

Порядок нарахування та сплати збору на розповсюдження пластикових пакетів визначається Податковим кодексом України.

Вимоги пунктів першого - третього цієї статті не застосовуються до надлегких пластикових пакетів шириною до 225 мм, глибиною 345 мм та довжиною до 450 мм, що використовуються для зберігання наступних продуктів (у тому числі у разі, якщо такі продукти перебувають в упаковці):

- свіжа риба та свіжі вироби з неї;
- свіже м'ясо та свіжі вироби з нього;
- свіжа птиця та свіжі вироби з неї;
- сипучої продукції;
- льоду.

Особливості застосування вимог цієї статті визначаються в Правилах управління упаковкою та відходами упаковки, які затверджуються Уповноваженим органом.

У разі порушення виробниками та продавцями вимог частин першої, другої та третьої цієї статті пластикові пакети підлягають вилученню за рахунок особи, що здійснює реалізацію таких пакетів кінцевому споживачу.

Контроль за дотриманням вимог частин першої, другої та третьої цієї статті здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів.

Виробники та продавці зобов'язані вносити до Інформаційної системи дані щодо обсягів випущених та реалізованих пластикових пакетів, у відповідності до Порядку функціонування Єдиної інформаційної системи з питань управління упаковкою та відходами упаковки, затвердженого Уповноваженим органом.

Уповноважений орган щороку визначає середній обсяг споживання пластикових пакетів в Україні та оприлюднює відповідні дані в Інформаційній системі та у звіті про стан управління упаковкою та відходами упаковки в Україні.

Методологія визначення середнього обсягу споживання пластикових пакетів затверджується Уповноваженим органом.

Кабінет Міністрів України, з метою скорочення обсягів споживання пластикових пакетів, за поданням Уповноваженого органу, затверджує національний план дій з питань скорочення обсягів споживання легких/надлегких пластикових пакетів на наступні 10 років, який:

- передбачає прогресивні цільові показники з граничної кількості споживання пластикових пакетів та заходи з їх досягнення;
- переглядається, з урахуванням результатів його реалізації, принаймні раз на три роки.

Уповноважений орган, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування сприяють виробникам та продавцям у проведенні інформаційних компаній направлених на скорочення обсягів споживання пластикових пакетів.

Стаття 18. Особливості обігу композиційної упаковки

З виробників товарів в композиційній упаковці стягується екологічний податок.

Кабінет Міністрів України, з метою скорочення обсягів споживання композиційної упаковки, за поданням Уповноваженого органу, затверджує національний план дій з питань скорочення обсягів споживання композиційної упаковки на наступні 10 років, який:

- передбачає прогресивні цільові показники скорочення споживання композиційної упаковки та заходи з їх досягнення;
- переглядається, з урахуванням результатів його реалізації, принаймні раз на три роки.

Стаття 19. Вилучення з обігу

Товари в упаковці, яка не відповідає вимогам цього Закону підлягають вилученню.

За рахунок виробників здійснюється вилучення товарів в упаковці, яка:

- не відповідає вимогам, визначеним в частині другій статті 13 цього Закону;
- не відповідає вимогам до маркування, визначеним в статті 14 цього Закону;
- не відповідає вимогам щодо вмісту важких металів, визначеним в статті 15 цього Закону;

Товари в упаковці, випущені виробником, не внесеним до Реєстру виробників товарів в упаковці, підлягають вилученню за рахунок особи, що здійснювала продаж такого товару кінцевому споживачу.

Вилучення пластикових пакетів здійснюється за рахунок особи, що здійснює реалізацію таких пакетів кінцевому споживачу.

Для вилучення з обігу, особа, що здійснює таке вилучення зобов'язана:

1) Інформувати, шляхом публічного звернення до продавців (оптових і роздрібних) та споживачів упаковки, що не відповідає вимогам, визначених цим Законом, щодо:

- Можливості повернення такої упаковки та умов такого повернення;
- Недоліків упаковки та інших причин, у зв'язку з якими здійснюється вилучення;

2) Визначити перелік місць збирання та приймання такої упаковки;

3) Забезпечити рециклінг, відновлення та видалення такої упаковки, відповідно до положень цього Закону.

Контроль за вилученням з обігу упаковки та товарів в упаковці здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів.

РОЗДІЛ IV. УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ УПАКОВКИ

Стаття 20. Обов'язки суб'єктів пакування у сфері управління відходами упаковки

Виробники зобов'язані:

1. Виконувати цільові норми, передбачені цим Законом;
2. Забезпечити приймання відходів упаковки та оборотної упаковки у кінцевих споживачів без стягнення будь-якої плати з споживача та/або зобов'язання придбавати нову упаковку (товар в упаковці);
3. Надавати споживачам інформацію щодо:
 - можливості повернення відходів упаковки у пунктах приймання;
 - необхідності та можливостей роздільного збору відходів упаковки для кожного виду упаковки, що реалізується продавцем.

Продавці, що мають торговельну площу понад 250 метрів квадратних для міст та 100 метрів квадратних для інших населених пунктів, зобов'язані:

- 1) Забезпечити приймання відходів упаковки у кінцевих споживачів без стягнення будь-якої плати з споживача та/або зобов'язання придбавати нову упаковку (товар в упаковці);
- 2) Надавати споживачам інформацію щодо:
 - можливості повернення відходів упаковки у пунктах приймання;
 - необхідності та можливостей роздільного збору відходів упаковки для кожного виду упаковки, що реалізується продавцем.

Суб'єкти пакування зобов'язані надавати до Контролюючого органу звітність в порядку, встановленому статтею 29 цього Закону.

Контроль за дотриманням суб'єктами пакування вимог частини першої та другої цієї статті здійснює, в межах компетенції, Контролюючий орган.

Контроль за дотриманням суб'єктами пакування вимог частини першої та другої цієї статті санітарних норм при здійсненні приймання відходів упаковки здійснює, в межах компетенції, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів

Стаття 21. Обов'язки споживачів у сфері управління відходами упаковки

Споживачі, з метою недопущення змішування упаковки з несорттованими муніципальними відходами, зобов'язані:

1. Здійснювати її попереднє сортування;
2. Позбуватись відходів упаковки у санкціонованих місцях та пунктах її приймання і збирання, забезпечуючи при цьому:
 - сортування відходів упаковки за видом та складом;
 - очищення та оброблення з метою оптимізації площі (об'єму) їх зберігання (складання, стиснення, тощо).

Споживачам заборонено в інший, ніж передбачений цією статтею, спосіб позбуватись упаковки, у тому числі, шляхом викидання її до контейнерів для змішаних (несортованих) муніципальних відходів. За порушення такої заборони:

1. Винна особа, якщо її можливо встановити, несе адміністративну та цивільну відповідальність, з урахуванням вимог договорів з суб'єктами господарювання у сфері управління відходами;
2. Якщо винну особу встановити неможливо, то особи, що користуються відповідним контейнером для змішаних (несортованих) муніципальних відходів, несуть спільну пропорційну відповідальність, у відповідності до вимог договорів з суб'єктами господарювання у сфері управління відходами.

Контроль за дотриманням споживачами вимог цієї статті здійснюють органи Національної поліції в межах компетенції.

Стаття 22. Вимоги до діяльності у сфері управління відходами упаковки

Збирання та вивезення відходів упаковки у межах території населеного пункту здійснюється виконавцем послуг з вивезення муніципальних відходів, що визначається відповідним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах.

Діяльність з приймання відходів упаковки у споживачів здійснюється:

1. Продавцями, що мають торговельну площу понад 250 метрів квадратних для міст та 100 метрів квадратних для інших населених пунктів щодо відходів упаковки, для якої запроваджено депозитну систему;
2. Інші особи, які мають право здійснювати відповідну діяльність, згідно вимог законодавства.

Діяльність з рециклінгу, відновлення та видалення відходів упаковки здійснюється суб'єктами, що мають відповідні дозволи.

Вимоги до діяльності у сфері збирання, сортування, вивезення, перевезення, повторного використання, рециклінгу, відновлення та видалення відходів упаковки визначаються Правилами управління упаковкою та відходами упаковки, які затверджуються Уповноваженим органом.

Санкціоновані місця, пункти приймання та збирання, а також місця, призначені для зберігання відходів упаковки, повинні забезпечувати належний ступінь їх захисту від впливу навколишнього середовища.

При цьому, спеціально призначені для роздільного збирання відходів упаковки засоби, які передбачають роздільне збирання відходів упаковки (контейнери, урни, тощо) повинні бути:

- 1) Стійкими до корозії і не вступати у реакцію з речовинами, які містяться у відходах упаковки;
- 2) Позначені назвою матеріалу, з якого виготовлена упаковка, збирання якої здійснюється за допомогою такого контейнеру та, у разі доцільності, назвою її виду;
- 3) Позначені маркуванням, що дозволяє визначити упаковку, роздільний збір якої здійснюється;

- 4) Позначені контактними даними особи, відповідальної за збирання, тимчасове зберігання та вивезення відходів упаковки, що накопичуються в такому засобі.

Перевезення відходів упаковки, які містять небезпечні речовини, повинно здійснюватися у відповідності з вимогами законів України "Про перевезення небезпечних вантажів", "Про ліцензування видів господарської діяльності" та інших законодавчих актів щодо перевезення небезпечних вантажів та відходів.

Суб'єкти у сфері управління відходами під час приймання, збирання відходів упаковки, обслуговування спеціально призначених засобів для роздільного збирання відходів упаковки, повторного використання, рециклінгу, відновлення та видалення відходів упаковки, зобов'язані:

- 1) Здійснити відбір оборотної тари, придатної для повторного використання;
- 2) Здійснити відбір фракцій відходів упаковки, які містять ресурсоцінні компоненти, що можуть бути використані для рециклінгу;
- 3) Здійснити відбір фракцій відходів упаковки, що підлягають відновлення, забезпечивши при цьому сортування, з урахуванням показників безпеки для людини та довкілля, здатності до біорозкладу, показників теплотвірності та інших вимог, встановлених Уповноваженим органом у Правилах управління упаковкою та відходами упаковки.
- 4) Здійснити відбір фракцій відходів упаковки, що не придатні для повторного використання, рециклінгу та відновлення.

Відокремлені, у результаті сортування відходів упаковки:

- Оборотної тара, ресурсоцінні компоненти та фракції придатні для рециклінгу і відновлення передаються (продаються) зацікавленим суб'єктам господарювання для подальшого використання;
- Фракції відходів упаковки, які не придатні до повторного використання, рециклінгу та відновлення, а також відходи рециклінгу та відновлення, підлягають видаленню.

Видалення відходів упаковки забороняється для:

- Відходів упаковки, які не пройшли сортування, у відповідності до вимог частини четвертої цієї статті;
- Фракцій відходів упаковки, що можуть бути повторно використані, рециклінговані та відновлення.

Під час видалення фракції відходів упаковки, які містять небезпечні речовини, повинні додатково оброблятися з метою зниження розчинності небезпечних складових.

Суб'єкти господарювання, що здійснюють господарську діяльність у сфері управління відходами упаковки зобов'язані надавати до Контролюючого органу звітність в порядку, встановленому статтею 29 цього Закону.

Контроль за дотриманням суб'єктами господарювання у сфері управління відходами упаковки здійснює, в межах компетенції, Контролюючий орган.

Контроль за дотриманням суб'єктами господарювання у сфері управління відходами упаковки санітарних норм здійснює, в межах компетенції, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів.

Стаття 23. Цілі та норми у сфері управління упаковкою та відходами упаковки

Під час управління упаковкою та відходами упаковки виробники зобов'язані виконувати цільові норми, які визначаються на основі наступних національних цільових показників:

- 1) Сукупний ваговий обсяг відходів упаковки, що підлягає:

- повторному використанню - становить не менше 10 відсотків від сукупного вагового обсягу упаковки, випущеної на ринок у звітному році;
- відновлення - становить не менше 60 відсотків від сукупного вагового обсягу упаковки, випущеної на ринок у звітному році, у тому числі, рециклінгу - не менше 55 відсотків;

2) Сукупний ваговий обсяг окремих видів упаковки, що підлягає рециклінгу, становить:

- не менше 75 відсотків для скла,
- не менше 75 відсотків для паперу та картону,
- не менше 75 відсотків для металу,
- не менше 75 відсотків для пластику з урахуванням матеріалу, що використовується для виробництва пластику повторно,
- не менше 15 відсотків для дерева

від сукупного вагового обсягу відповідного виду упаковки, випущеної на ринок у звітному році.

3) Обсяг композиційної упаковки, що підлягає рециклінгу (відновленню), становить не менше 75 відсотків від сукупного вагового обсягу такої упаковки, випущеної на ринок у звітному році.

Національні цільові показники у сфері управління упаковкою та відходами упаковки встановлюються:

1) за поданням Уповноваженого органу Кабінетом Міністрів України на наступні 10 років за прогресивним принципом не пізніше ніж за шість місяців до завершення терміну дії попередніх норм;

2) для кожного виду упаковки з урахуванням її складу та можуть передбачати вимоги для окремих видів упаковки щодо:

- скорочення приведених до одиниці продукції обсягів упаковки, яка випускається на ринок, але не менше, ніж на один відсоток щороку;
- скорочення сукупних вагових обсягів важких металів в упаковці, але не менше, ніж на 5 відсотків щороку.

Національні цільові показники у сфері управління упаковкою та відходами упаковки переглядаються кожні три роки.

Цільові норми управління упаковкою та відходами упаковки визначаються виробниками самостійно, в залежності від:

1) Встановлених цим Законом та Кабінетом Міністрів України національних цільових показників у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;

2) Прогнозних обсягів випущеної на ринок упаковки у звітному році.

Звітним роком для виконання цільові норми є відповідний календарний рік.

У випадку не затвердження Кабінетом Міністрів України національних цільових показників у сфері управління упаковкою та відходами упаковки, до моменту їх затвердження застосовуються норми рециклінгу та відновлення відходів упаковки, що були встановлені для відповідного виду відходів упаковки у попередньому звітному році, збільшені на 5 відсоткових пункти, але не більше максимального розміру, передбаченого частиною першою цієї статті для відповідного виду відходів упаковки.

РОЗДІЛ II. ВИКОНАННЯ ЦІЛЬОВИХ НОРМ

Стаття 24. Виконання цільових норм управління упаковкою та відходами упаковки

Виробники товарів в упаковці зобов'язані виконувати цільові норми управління упаковкою та відходами упаковки, передбачені цим Законом.

Обов'язок по виконанню цільових норм виникає з моменту випуску товарів в упаковці.

Цільові норми вважаються виконаними виробником у разі досягнення ним розрахованих, згідно вимог цього Закону, вагових обсягів запобігання, повторного використання, рециклінгу та відновлення відходів упаковки.

Обсяги відходів упаковки, які були імпортовані в Україну та повторно використані, рециклінговані на території України, не враховуються при встановленні факту виконання виробником цільових норм.

Імпорт відходів упаковки з метою їх відновлення та захоронення на території України забороняється.

Виконання цільових норм обчислюється за видами упаковки, як співвідношення (у відсотках) маси повторно використаної упаковки, рециклінгованих або відновлених відходів упаковки цими виробниками до загальної маси упаковки, в якій знаходилися реалізовані в Україні товари цих виробників.

Для виконання цільових норм виробники можуть:

- Повторно використовувати, рециклінгувати або відновлювати відходи того самого виду упаковки, з урахуванням її складу, інших виробників;
- Експортувати з території України відходи упаковки, в цьому випадку, обсяг експорту відходів упаковки зараховується, як виконання норм з відновлення;

Цільові норми операції нижчого рівня ієрархії управління відходами вважаються виконаними, якщо їх недовиконання не перевищує перевиконання виробником цільових норм операції більш високого рівня ієрархії управління відходами.

При цьому, в разі перевищення величини недовиконання цільових норм операції нижчого рівня ієрархії управління відходами величини перевиконання виробником цільових норм операції більш високого рівня ієрархії управління відходами, штрафні санкції накладаються на різницю цих показників.

Стаття 25. Самостійне виконання виробниками цільових норм у сфері управління упаковкою та відходами упаковки

Виробники, що виконують цільові норми самостійно, можуть:

- 1) Укладати договори з продавцями та суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, які мають відповідні дозвільні документи;
- 2) Здійснювати діяльність у сфері приймання, збирання, сортування, зберігання, перевезення, повторного використання та відновлення самостійно, у разі наявності відповідних дозвільних документів на здійснення такої діяльності;
- 3) Співпрацювати з органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади з питань:
 - організації роздільного збирання та сортування відходів упаковки, а також їх вивезення, рециклінгу, відновлення та видалення;
 - формування схеми санітарного очищення населеного пункту;
 - проведення інформаційних кампаній у сфері управління упаковкою та відходами упаковки.

У разі самостійного виконання цільових норм виробник зобов'язаний забезпечувати:

- Приймання, збирання, сортування, зберігання, перевезення, повторне використання, рециклінг, відновлення та видалення, в залежності від фактичних вагових обсягів цільових норм такого виробника;
- Ведення обліку обсягів випущеного товару в упаковці, у тому числі ваги упаковки, в залежності від виду та складу;
- Ведення обліку обсягів відходів упаковки, які були зібрані, повторно використані, рециклінговані, відновлені та видалені;

- Проведення інформаційних заходів для підвищення обізнаності громадськості щодо управління упаковкою та відходами упаковки.

Виробники товарів в упаковці з метою забезпечення самостійного виконання цільових норм мають право організувати свої пункти прийому від споживачів відходів упаковки, у тому числі, компенсувати споживачам вартість такої упаковки шляхом:

- Надання знижки на подальше придбання товарів даного виробника в розмірі сплаченої вартості оборотної тари та відходів упаковки, повернутих споживачем;
- Повернення депозитної вартості упаковки, що була сплачена споживачем товарів в упаковці під час придбання товару у виробника;
- Інших видів матеріальної компенсації.

Виробники товарів в упаковці можуть припинити приймання упаковки, на яку розповсюджується депозитна система, у споживачів. Для цього виробники не менш ніж за три місяці розміщують відповідне повідомлення про припинення у:

- Інформаційній системі;
- Власному веб-сайті;
- Місцях розповсюдження товарів в упаковці такого виробника;
- Місцях приймання відходів упаковки такого виробника.

Стаття 26. Організація розширеної відповідальності виробників упаковки

Організація розширеної відповідальності виробників:

- 1) Є юридичною особою, створеною виробниками товарів в упаковці;
- 2) Здійснює господарську діяльність, що полягає у забезпеченні виконання цільових норм у сфері повторного використання, рециклінгу та відновлення членів такої організації, відповідно до укладених з ними договорів;
- 3) Є неприбутковою організацією;
- 4) Діє за принципом спільної (солідарної) відповідальності її членів;
- 5) Діє на підставі установчих документів, які є публічно доступними та визначають зокрема:
 - правила діяльності ОРВВ;
 - умови набуття статусу члена ОРВВ та вимоги до таких членів;
 - порядок контролю виконання зобов'язань ОРВВ та її членів;
 - правила притягнення до відповідальності членів ОРВВ та керівництва ОРВВ за порушення вимог установчих документів та невиконання цільових норм;

Примірне положення про ОРВВ затверджується Уповноваженим органом.

ОРВВ зобов'язана мати власний веб-сайт та розміщувати на ньому інформацію, передбачену цим Законом, у встановлені цим Законом строки.

ОРВВ та виробники, у тому числі виробники, що створили ОРВВ, укладають договір про виконання цільових показників у сфері управління відходами упаковки згідно примірної форми, затвердженої Уповноваженим органом. Після укладення такого договору виробник набуває статус члена ОРВВ.

Умови набуття та збереження статусу члена ОРВВ мають бути рівними для всіх осіб, що уклали або мають намір укласти з ОРВВ відповідний договір.

ОРВВ та її членам забороняється:

- 1) Застосування нерівних умов до рівнозначних договорів;
- 2) Будь-яка погоджена антиконкурентна поведінка (дії чи бездіяльність), що призвела чи може призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції;

- 3) Відмовляти виробникам, що мають намір набути статусу члена ОРВВ в укладенні відповідного договору, якщо такий виробник відповідає вимогам до члена ОРВВ, визначених установчими документами такої ОРВВ.

Виробник може:

- 1) Бути членом тільки однієї ОРВВ щодо певного виду упаковки;
- 2) Стати членом іншої ОРВВ тільки після розірвання договору з попередньою ОРВВ. Під час вступу до нової ОРВВ виробник повинен надати підтверджуючі документи про припинення членства у попередній ОРВВ.

ОРВВ не може відмовити виробнику у наданні інформації щодо стану виконання в рамках ОРВВ таким виробником цільових норм.

Члени ОРВВ зобов'язані надавати ОРВВ інформацію про ваговий обсяг упаковки розміщеної ними на ринку за її видами з урахуванням складу.

Ставки внесків учасників ОРВВ:

- 1) Мають бути єдиними для всіх учасників та залежати від виду та хімічного складу упаковки, зважаючи на різницю у вартості операцій з ними;
- 2) Підлягають оприлюдненню на офіційному веб-сайті ОРВВ.

ОРВВ, під час визначення величини ставок внесків, враховують необхідність фінансування:

- 1) Приймання, збирання, зберігання, перевезення, рециклінгу та відновлення відходів упаковки;
- 2) Інформаційних заходів для підвищення обізнаності громадськості щодо управління упаковкою;
- 3) Адміністративних витрат.

Якщо у календарному році ОРВВ збрала коштів більше, ніж використала для покриття витрат, визначених у частині одинадцятій цієї статті, то ОРВВ може використати залишкові кошти для виконання своїх зобов'язань у наступному році.

Якщо у календарному році ОРВВ збрала коштів менше, ніж потрібно для покриття витрат, визначених у частині одинадцятій цієї статті, то ОРВВ може підвищити розмір внесків її членів в наступному році для покриття понесених нею витрат.

Доходи (прибуток) ОРВВ не можуть розподілятися між засновниками або членами ОРВВ і повинні бути спрямовані на реінвестування статутної діяльності ОРВВ.

ОРВВ має право перевіряти надану її членами інформацію, зокрема щодо обсягів упаковки, розміщеної ними на ринку.

ОРВВ та її посадові особи не можуть брати участь в керівництві або діяльності інших ОРВВ.

Для виконання зобов'язань своїх членів, визначених цим Законом, ОРВВ має право:

- 1) Укладати договори з Приймачами та суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, які мають відповідні дозвільні документи;
- 2) Здійснювати діяльність у сфері приймання, збирання, сортування, зберігання, перевезення, повторного використання та відновлення самостійно, у разі наявності відповідних дозвільних документів на здійснення такої діяльності;
- 3) Співпрацювати з органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади з питань:
- 4) організації роздільного збирання та сортування відходів упаковки, а також їх вивезення, рециклінг, відновлення та видалення;
- 5) формування схеми санітарного очищення населеного пункту;
- 6) проведення інформаційних кампаній у сфері управління упаковкою та відходами упаковки.

- 7) Надавати консультації у сфері запобігання утворенню відходів упаковки, її маркування, кращих технологій виробництва упаковки та управління відходами упаковки;
- 8) Здійснювати іншу діяльність, пов'язану з поширенням знань чи сприяння розвитку у сфері управління упаковкою та відходами упаковки.

ОРВВ зобов'язана забезпечувати:

- 1) Приймання, збирання, сортування, зберігання, перевезення, повторне використання, рециклінг, відновлення та видалення, в залежності від сукупних фактичних вагових обсягів цільових норм виробників, які є членами ОРВВ;
- 2) Ведення обліку обсягів випущеного членами ОРВВ товару в упаковці, у тому числі, ваги упаковки, в залежності від виду та складу;
- 3) Ведення обліку обсягів відходів упаковки, які були зібрані, повторно використані, рециклінговані, відновлені та захоронені;
- 4) Оприлюднювати та своєчасно (протягом тижня після надходження/узагальнення відповідних даних) оновлювати на своїх веб-сайтах інформацію, зазначену у підпункту 2) та 3) цього пункту.
- 5) Проведення інформаційних заходів для підвищення обізнаності громадськості щодо управління упаковкою та відходами упаковки;

ОРВВ не може здійснювати інші види діяльності, окрім визначених цим Законом.

ОРВВ, не пізніше, ніж через 5 робочих днів після прийняття відповідного рішення, розміщує на власному веб-сайті повідомлення про:

- 1) Затверджений розмір ставок внесків членів ОРВВ;
- 2) Прийняття до ОРВВ нового члена;
- 3) Позбавлення/припинення виробника членства в ОРВВ;
- 4) Укладення договорів з продавцями та суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, які мають відповідні дозвільні документи, з зазначенням ціни таких договорів.

Стаття 27. Депозитна система для упаковки

За рішенням Кабінету Міністрів України для окремих видів упаковки, з урахуванням її складу, запроваджується депозитна система.

Депозитна система та розмір депозиту має забезпечувати сортування та роздільне збирання відходів упаковки, яке за звичайних умов було б економічно недоцільним для споживача та суб'єктів у сфері управління відходами упаковки.

Виробник до ціни товарів в упаковці, на яку розповсюджується депозитна система, включає величину депозиту, який підлягає поверненню споживачу у разі забезпечення ним роздільного збирання відходів такої упаковки та їх здачі приймачу.

Величина депозиту:

- 1) Визначається з урахуванням виду та складу упаковки, згідно Методології розрахунку величини депозиту, затвердженої Уповноваженим органом;
- 2) Затверджується Уповноваженим органом;
- 3) Має забезпечити економічну зацікавленість споживачів у роздільному збиранні відходів упаковки та їх здачі приймачу;
- 4) Не повинна жодним чином призводити до надання споживачем переваги товару в упаковці, для якої запроваджена депозитна система, у порівнянні з товаром в більш придатній до повторного використання та рециклінгу упаковці, для якої така депозитна система не запроваджена;

5) стимулювати повернення виробнику оборотної тари та відходів упаковки.

Величина депозиту упаковки повинна зазначатись на ціннику товару в упаковці та у розрахунковому документі, що надається споживачу.

Виробники упаковки зобов'язані маркувати упаковку, яка приймає участь у депозитній системі.

Оператор об'єктів роздрібної торгівлі, який відповідає критеріям участі в роботі депозитної системи, не може відмовити:

- 1) Споживачам у прийомі відходів упаковки, якщо вони відповідають встановленим Уповноваженим органом вимогам, визначеним у Правилах управління упаковкою та відходами упаковки;
- 2) Виробникам, що здійснюють постачання товару до торговельних приміщень такого оператора об'єктів роздрібної торгівлі, в укладенні договорів з питань управління відходами упаковки.

Сума депозиту за повернуті споживачем відходи упаковки відшкодовується:

- Споживачу приймачем відходів упаковки;
- Кліринговим центром приймачу відходів упаковки.

Приймачі відходів упаковки, не обмежуються в праві вибору покупця для продажу зібраних відходів упаковки, що були повернуті в рамках депозитної системи. При цьому, видатки приймача відходів упаковки на приймання упаковки у споживачів компенсуються за рахунок:

- покупців, що здійснюють купівлю відходів упаковки у такого приймача;
- виробників товарів в упаковці у встановлених Правилами управління упаковкою та відходами упаковки випадках.

Обсяги тари та відходів упаковки, що була зібрана приймачами відходів упаковки, враховуються при визначенні досягнення виробниками цільових норм в порядку, встановленому Правилами державного нагляду (контролю) за досягненням виробниками цільових норм у сфері управління упаковкою та відходами упаковки, які затверджуються Уповноваженим органом.

Контроль за дотриманням виробниками та продавцями вимог цієї статті здійснює, в межах компетенції, Контролюючий орган.

Стаття 28. Кліринговий центр

Кліринговий центр створюється Кабінетом Міністрів України з метою забезпечення врегулювання небалансів платежів, що виникають у виробників товарів в упаковці та приймачів відходів упаковки, для якої запроваджено депозитну систему.

Всі виробники товарів в упаковці, для якої запроваджена депозитна система, та приймачі відходів упаковки мають бути учасниками Клірингового центру.

Виробники товарів в упаковці мають перераховувати депозитну вартість упаковки на рахунки Клірингового центру щоденно.

Кліринг (компенсація Кліринговим центром витрат приймачів відходів упаковки суми виплат депозитної вартості упаковки споживачам) здійснюється згідно Порядку роботи Клірингового центру у сфері управління відходами упаковки, який затверджується Кабінетом Міністрів України.

За результатами року, в разі наявності позитивного балансу на рахунку Клірингового центру, ці кошти перераховуються до Державного бюджету України.

Ці кошти можуть бути використані виключно на наступні заходи: рекультивацію закритих сміттєзвалищ та тих що потребують закриття.

РОЗДІЛ VI. МОНІТОРИНГ, КОНТРОЛЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ УПАКОВКОЮ ТА ВІДХОДАМИ УПАКОВКИ

Стаття 29. Облік та звітність

З метою забезпечення державного моніторингу та контролю за дотриманням вимог законодавства у сфері управління відходами упаковки обов'язковому обліку підлягають:

- 1) Вагові обсяги упаковки, що випускається на ринок, з урахуванням її виду та складу;
- 2) Вагові обсяги важких металів, що міститься в упаковці;
- 3) Вагові та кількісні обсяги випуску на ринок пластикових пакетів, з урахуванням їх видів;
- 4) Вагові обсяги зібраних та прийнятих від кінцевих споживачів відходів упаковки з урахуванням їх виду та складу;
- 5) Вагові обсяги вивезених та перевезених відходів упаковки з урахуванням їх виду та складу;
- 6) Вагові обсяги відходів упаковки, які були повторно використані, з урахуванням їх виду та складу;
- 7) Вагові обсяги відходів упаковки, які були рециклінговані, з урахуванням їх виду та складу;
- 8) Вагові обсяги відходів упаковки, які були відновлені, з урахуванням їх виду та складу, а також виду відновлення;
- 9) Вагові обсяги відходів упаковки, які були видалені, з урахуванням їх виду та складу;
- 10) Видатки на виконання вимог у сфері управління упаковкою та відходами упаковки.

Облік:

- 1) Передбачений пунктами 1, 2 частини першої цієї статті - здійснюється виключно виробниками;
- 2) Передбачений пунктом 3 частини першої цієї статті - здійснюється виробниками та особами, що здійснюють продаж пластикових пакетів;
- 3) Передбачений пунктом 4 частини першої цієї статті - здійснюється виробниками та особами, що здійснюють збирання та приймання відходів упаковки;
- 4) Передбачений пунктом 5 частини першої цієї статті - здійснюється виробниками та особами, що здійснюють вивезення та перевезення відходів;
- 5) Передбачений пунктом 6 частини першої цієї статті - здійснюється виробниками та особами, що здійснюють повторне використання відходів упаковки;
- 6) Передбачений пунктом 7 частини першої цієї статті - здійснюється виробниками та особами, що здійснюють рециклінг відходів упаковки;
- 7) Передбачений пунктом 8 частини першої цієї статті - здійснюється виробниками та особами, що здійснюють відновлення відходів упаковки;
- 8) Передбачений пунктом 9 частини першої цієї статті - здійснюється виробниками та особами, що здійснюють видалення відходів упаковки;
- 9) Передбачений пунктом 10 частини першої цієї статті - здійснюється виробниками та іншими особами, на яких цим Законом покладаються обов'язки у сфері управління упаковкою та відходами упаковки, крім споживачів.

Виробники мають право вимагати включення положень щодо обліку та обміну інформацією до договорів з ОРВВ, продавцями, особами, що здійснюють збирання, приймання, вивезення, перевезення, повторне використання, рециклінг, відновлення та видалення відходів упаковки.

На основі даних, отриманих в результаті обліку, передбаченого частиною першою цієї статті:

- виробники надають звіти про виконання цільових норм, з урахуванням вимог статті 24 цього Закону;
- інші суб'єкти, визначені у частині другій цієї статті, надають звіти про стан управління упаковкою та відходами упаковки.

Звіт про виконання цільових норм подається:

- виробниками, які мають намір продовжувати випуск упаковки у наступному кварталі до 20 числа місяця, наступного за кожним календарним кварталом (до 20 квітня, до 20 липня, до 20 жовтня і до 20 грудня) починаючи з кварталу, що настає за тим кварталом, у якому до Контролюючого органу подано заяву про внесення виробника до Реєстру;
- виробниками, які мають намір припинити випуск товарів в упаковці на ринок України, - на дату настання вказаної події.

Звіт про стан управління упаковкою та відходами упаковки подається особами, що здійснюють продаж пластикових пакетів, особами, що здійснюють збирання, приймання, вивезення, перевезення, повторне використання, рециклінг, відновлення та видалення відходів упаковки:

- Особами, які здійснюють відповідну діяльність та мають намір продовжувати її здійснення у наступному кварталі до 20 числа місяця, наступного за кожним календарним кварталом (до 20 квітня, до 20 липня, до 20 жовтня і до 20 грудня) починаючи з кварталу, що настає за тим кварталом, у якому суб'єкт звітування розпочав здійснювати таку діяльність;
- Особами, які мають намір припинити відповідну діяльність, - на дату настання вказаної події.

Особам, що надають звіт про виконання цільових норм та звіт про стан управління упаковкою та відходами упаковки забороняється формування показників звітності на підставі даних, не підтверджених первинними документами.

Звіт про виконання цільових норм та звіт про стан управління упаковкою та відходами упаковки подаються із застосуванням Інформаційної системи.

Особливості процедури подання таких звітів, перевірки достовірності і повноти наведеної в них інформації визначаються Правилами управління упаковкою та товарами в упаковці, які затверджуються Уповноваженим органом.

Контролюючий орган:

- 1) Здійснює контроль за виконанням виробниками цільових норм, а також повнотою та достовірністю інформації, що вноситься виробниками до Інформаційної системи, у тому числі звітів про виконання цільових норм;
- 2) Здійснює контроль за повнотою та достовірністю інформації, що вноситься до Інформаційної системи особами, що здійснюють продаж пластикових пакетів, особами, що здійснюють збирання, приймання, вивезення, перевезення, повторне використання, рециклінг, відновлення та видалення відходів упаковки, у тому числі звітів про стан управління упаковкою та відходами упаковки;
- 3) Забезпечує наявність в Інформаційній системі інформації щодо:
 - стану розгляду заяв та звітів виробників;
 - виробників та способу виконання ними цільових норм;
 - осіб, що здійснюють продаж пластикових пакетів,
 - осіб, що здійснюють збирання, приймання, вивезення, перевезення, повторне використання, рециклінг, відновлення та видалення відходів упаковки,
 - планових обсягів випуску виробником товарів в упаковці у поточному періоді;

- фактичних обсягів випуску виробником упаковки у минулих періодах;
- планових цільових норм у поточному періоду;
- стану виконання цільових норм у звітних періодах;
- обсягів зібраних, повторно використаних, рециклінгованих, відновлених та видалення відходів упаковки.

Уповноважений орган щорічно, до 1 квітня року, наступного за звітним, оприлюднює на офіційному веб-сайті та в Інформаційній системі звіт про стан управління упаковкою та відходами упаковки, до якого, зокрема, включається інформація щодо:

- стану виконання стратегій, планів дій, програм, пілотних проектів у сфері запобігання утворенню відходів упаковки та їх ефективного використання (у т.ч., видатків держави та бізнесу на здійснення відповідних заходів та досягнутого економічного та екологічного ефектів);
- обсягів упаковки, розміщеної на ринку, у тому числі, за видами та складом;
- результатів здійснення заходів із запобігання утворення відходів упаковки, їх збирання, повторного використання, рециклінгу, відновлення та видалення (у т.ч. видатків держави та бізнесу на здійснення відповідних заходів та досягнутого економічного та екологічного ефектів, обсягів та вартості отриманих матеріалів та енергії);
- заходів з державного регулювання та нагляду (контролю) у сфері управління упаковкою та відходами упаковки (у т.ч., видатків держави та виробників, продавців та осіб, що здійснюють діяльність у сфері управління відходами упаковки на здійснення відповідних заходів та досягнутого економічного та екологічного ефектів).

Стаття 30. Єдина інформаційна система з питань управління упаковкою та відходами упаковки

Уповноважений орган забезпечує функціонування Єдиної інформаційної система з питань управління упаковкою та відходами упаковки, невід'ємною частиною якої є Реєстр виробників товарів в упаковці.

Інформаційна система є автоматизованою базою даних, яка:

1) Забезпечує накопичування інформації щодо:

- обсягів упаковки відпущеної на ринок, у тому числі, за видами, складом та особою виробника такої упаковки;
- обсягів відходів упаковки, які були зібрані, повторно використані, рециклінговані, відновлені та видалені, у тому числі, за видами упаковки, її складом та особою виробника такої упаковки;
- стану виконання цільових норм виробниками;
- стану виконання Національних цільових показників у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;

2) Забезпечує можливість автоматизованої звірки даних, що надходять до інформаційної системи від:

- виробників;
- приймачів відходів упаковки;
- продавців пластикових пакетів;
- клірингового центру;
- суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері управління відходами упаковки.

3) Надає виробникам та іншим зацікавленим особам доступ до:

- нормативно-правових актів та нормативних документів, прийнятих на виконання цього Закону;

- проектів нормативно-правових актів та нормативних документів, які плануються до прийняття з метою виконання цього Закону та підлягають громадському обговоренню;
- розпорядчих документів з питань здійснення державного нагляду (контролю) у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;

4) Забезпечує можливість комунікації споживачів, виробників, ОРВВ з Уповноваженим органом та Контролюючим органом;

5) Надає можливість оброблення інформації, що міститься в Інформаційній системі, Уповноваженому органу, Контролюючому органу.

Інформація, що міститься в Інформаційній системі, є публічною. Доступ до неї не може бути обмежено.

Інформаційна система та Реєстр виробників товарів в упаковці є державною власністю.

Порядок функціонування Єдиної інформаційної системи з питань управління упаковкою та відходами упаковки, затверджується Уповноваженим органом.

Фінансування створення та діяльності Інформаційної системи здійснюється за рахунок Державного бюджету України.

Стаття 31. Реєстр виробників товарів в упаковці

Виробникам товарів в упаковці, які не внесені до Реєстру виробників товарів в упаковці забороняється здійснювати випуск товарів в упаковці на території України, у тому числі їх імпорт на митну територію України.

Форма Реєстру, порядок його створення, внесення до нього відомостей та використання визначається Порядком функціонування Єдиної інформаційної системи з питань управління упаковкою та відходами упаковки, який затверджується Уповноваженим органом.

Заява про включення до Реєстру подається виробниками товарів в упаковці протягом 30 днів від дати створення Реєстру виробників упаковки, а новими виробниками, які планують здійснювати випуск товарів в упаковці на території України вперше, - не пізніше ніж за 15 робочих днів до початку випуску.

Заява подається виробником шляхом заповнення реєстраційної форми в Інформаційній системі та її підписанням електронним цифровим підписом, виданим акредитованим центром сертифікації ключів.

До заяви виробники додають інформацію про річні планові обсяги випуску упаковки, з урахуванням її виду та складу, та розраховані на їх основі цільові норми.

Включення виробників до Реєстру та внесення даних до Інформаційної системи здійснюється безкоштовно.

Реєстр виробників товарів в упаковці розміщується на офіційному веб-сайті Уповноваженого органу.

Стаття 32. Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері управління відходами упаковки

Порушенням законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки є:

- 1) Невиконання цільових норм;
- 2) Здійснення випуску товарів в упаковці виробником, не включеним до Реєстру виробників товарів в упаковці;
- 3) Продаж товарів в упаковці виробленої виробником, не включеним до Реєстру виробників товарів в упаковці;

- 4) Порухення вимог до випуску та обігу пластикових пакетів, передбачених статтею 17 цього Закону;
- 5) Стягнення зі споживачів плати за приймання відходів упаковки та/або примус споживачів придбавати нову упаковку (товар в упаковці);
- 6) Ухилення від приймання відходів упаковки у кінцевих споживачів;
- 7) Повторне вчинення порушення законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки;
- 8) Безпідставне ухилення від виконання законних вимог, приписів контролюючого органу щодо усунення порушення та/або причин такого порушення;
- 9) Створення перешкод у проведенні перевірок, огляду, вилученні чи накладенні арешту на майно, документи, предмети чи інші носії інформації.
- 10) Порухення вимог до маркування упаковки;
- 11) Порухення вимог до вмісту важких металів в упаковці;
- 12) Невідповідність упаковки вимогам національних стандартів та нормативних документів, якщо такі діють на території України або, у разі їх відсутності, - вимогам міжнародних стандартів, що діють на території Європейського Союзу;
- 13) Невідповідність упаковки показникам придатності до багаторазового використання, рециклінгу, механічного відокремлення, розкладу, встановленим національним органом стандартизації, у відповідності до статті 13 цього Закону;
- 14) Неподання або несвоєчасне подання звіту про управління упаковкою та відходами упаковки;
- 15) Подання недостовірної інформації Контролюючому органу та/або Уповноваженому органу.
- 16) Приховування або умисне перекручення службовою особою підприємства, установи та будь – якої іншої організації, на яку законодавством покладено обов'язок звітувати та надавати відомості про стан управління упаковкою, відходами упаковки.

За порушення, передбачені:

- 1) Пунктами 1 і 2 частини першої цієї статті, на виробників товарів в упаковці накладається штраф у розмірі до 10 відсотків річного доходу (виручки) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- 2) Пунктом 3 частини першої цієї статті, на продавців товарів в упаковці накладається штраф у розмірі до 10 відсотків річного доходу (виручки) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- 3) Пунктами 4, 5 6 частини першої цієї статті, на виробників та продавців товарів в упаковці накладається штраф у розмірі до 10 відсотків річного доходу (виручки) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- 4) Пунктами 7, 8, 9 частини першої цієї статті, на виробників, продавців товарів в упаковці та суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері управління відходами упаковки, накладається штраф у розмірі до 10 відсотків річного доходу (виручки) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф;
- 5) Пунктами 10, 11, 12, 13 частини першої цієї статті, на виробників товарів в упаковці накладається штраф у розмірі до 5 відсотків річного доходу (виручки) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф;
- 6) Пунктами 14, 15 частини першої цієї статті, на виробників, продавців товарів в упаковці та суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері управління відходами упаковки, накладається штраф у розмірі до 1 відсотку річного доходу (виручки) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- 7) Пунктом 16 частини першої цієї статті, до відповідальних осіб застосовуються положення статті 238.1 Кримінального кодексу України.

Якщо дохід (виручка) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф, не був отриманий або відповідач на вимогу посадових осіб органу державного контролю не надав інформацію про розмір доходу (виручки):

- 1) Штраф, передбачений пунктами 1, 2 та 3 частини третьої цієї статті накладається у розмірі до тридцяти мінімальних заробітних плат;
- 2) Штраф, передбачений пунктом 3 частини третьої цієї статті, накладається у розмірі до п'ятнадцяти мінімальних заробітних плат;
- 3) Штраф, передбачений пунктом 4 частини третьої цієї статті накладається у розмірі до п'яти мінімальних заробітних плат.

У разі потреби розмір доходу (виручки) може бути визначений на підставі звітної інформації, отриманої з інших джерел.

Рішення щодо порушень, передбачених пунктами 1 - 9, 14, 15, приймається Контролюючим органом та його територіальними підрозділами.

Рішення щодо порушень, передбачених пунктами 7 - 13, приймається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів та його територіальними підрозділами.

Рішення про припинення правопорушення та накладення штрафів у розмірах понад тридцять мінімальних заробітних плат, встановлених Кабінетом Міністрів України на дату накладення такого штрафу, приймається виключно:

- центральним апаратом Контролюючого органу;
- центральним апаратом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів.

Методологія розрахунку штрафів за порушення вимог законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки, затверджується Уповноваженим органом спільно з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів.

Рішення про стягнення штрафних санкцій може бути оскаржено у суді.

Порушення термінів сплати штрафних санкцій тягне за собою нарахування пені. Пеня встановлюється в розмірі 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, що діяла на момент сплати, нарахованої на повну суму несплачених штрафних санкцій.

За позовом органу державної влади несплачена сума штрафних санкцій та/або пені стягується в судовому порядку.

РОЗДІЛ ІV. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2020 року крім:

- 1) абзацу п'ятого та восьмого пункту 1 частини першої, абзаців 5-7 пункту 2 частини першої, частини другої та третьої статті 15, які набирають чинності з 1 січня 2021 року;
- 2) статті 16, яка набирає чинність з 1 січня 2022 року;
- 3) статті 23, яка набирає чинності через ___ після набрання чинності Закону.

Внести зміни до таких законів України:

Пункт 11 статті 3 Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, N 28, ст. 205) доповнити абзацом другим такого змісту:

"При здійсненні розрахункової операції за придбаний товар, ціна упаковки, для якої запроваджена депозитна система, зазначається у розрахунковому документі окремо".

У Законі України "Про захист прав споживачів" (Відомості Верховної Ради УРСР від [23.07.1991](#) № 30, стаття 379):

пункт 4 частини першої статті 4 після слів "про продукцію, її кількість, якість, асортимент," доповнити словом "упаковку,"

частину першу статті 6 після слів "про цю продукцію" доповнити словами " та її упаковку."

частину третю статті 6 після слів "3. Вимоги до продукції" доповнити словами "та її упаковки"

частину першу статті 15 доповнити пунктом 3-1: "3-1) дані про основні властивості упаковки продукції;"

Податковий кодекс України:

Статтю 10 доповнити пунктом 10.2.3. "збір на розповсюдження пластикових пакетів"

В статті 12.4.2 слова "статтею 268" замінити на "статтями 268 та 268-2"

Після статті 265.1.2 доповнити статтею 265.1.2-1 наступного змісту:

"265.1.2-1 збір на розповсюдження пластикових пакетів;"

Після статті 268-1 доповнити статтею 268-2 наступного змісту:

"Стаття 268-2. Збір на розповсюдження пластикових пакетів

268-2.1. Збір на розповсюдження пластикових пакетів - це місцевий збір, кошти від якого зараховуються до місцевого бюджету.

268-2.2. Платники збору

268-2.2.1. Платниками збору є юридичні особи, їх філії (відділення, представництва), фізичні особи - підприємці, які продають (розповсюджують) пластикові пакети на території адміністративно-територіальної одиниці, на якій діє рішення сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад.

268-2.3. Ставка збору

268-2.3.1. Ставка встановлюється у розмірі 90 відсотків до бази справляння збору, визначеної пунктом 268-2.4 цієї статті.

268-2.4. База справляння збору

268-2.4.1. Базою справляння є встановлена Кабінетом Міністрів України гранична ціна продажу пластикового пакету за вирахуванням податку на додану вартість.

268-2.5. Податкові агенти

268-2.5.1. Згідно з рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, справляння збору здійснюється особами, що здійснюють роздрібну торгівлю.

268-2.6. Особливості справляння збору

268-2.6.1. Податкові агенти справляють збір під час продажу пластикових пакетів споживачу і зазначають суму сплаченого збору окремим рядком у рахунку (квитанції).

268-2.7. Порядок сплати збору

268-2.7.1. Сума збору, обчислена відповідно до податкової декларації за звітний (податковий) квартал, сплачується щоквартально, у визначений для квартального звітного (податкового) періоду строк, за місцезнаходженням податкових агентів.

268-2.7.2. Базовий податковий (звітний) період дорівнює календарному кварталу";”

Кабінету Міністрів України:

1) Протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

затвердити

- Перелік видів упаковки, для яких запроваджується депозитна система,
- Порядок роботи Клірингового центру у сфері управління відходами упаковки,
- Національні цільові показники у сфері управління упаковкою та відходами упаковки,
- національну стратегію у сфері запобігання утворенню відходів,
- національний план дій з питань скорочення обсягів споживання пластикових пакетів,
- національний план дій з питань скорочення обсягів споживання композиційної упаковки,

2) Протягом трьох місяців після прийняття рішення про запровадження депозитної системи, створити Кліринговий центр у сфері управління відходами упаковки,

3) Протягом дванадцяти місяців з дня набрання чинності цим Законом,

- привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом,
- забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Уповноваженому органу:

1) Протягом дев'яти місяців з дня набрання чинності цим Законом:

затвердити:

- Правила випуску товарів в упаковці,
- Правила управління упаковкою та відходами упаковки,
- Порядок функціонування Єдиної інформаційної системи з питань управління упаковкою та відходами упаковки,
- Гранично-допустимі норми концентрації важких металів та інших шкідливих речовин в упаковці та/або компонентах упаковки,

- Перелік видів упаковки, що звільняються від виконання вимог до гранично-допустимої норми концентрації важких металів в упаковці,
- Методологію визначення середнього обсягу споживання пластикових пакетів,
- Граничну вартість легких та надлегких пластикових пакетів,
- Примірне положення про ОРВВ,
- Примірний договір між виробником та ОРВВ про виконання цільових норм у сфері управління відходами упаковки,
- Правила державного нагляду (контролю) за досягненням виробниками цільових норм у сфері управління упаковкою та відходами упаковки,
- Методологію розрахунку штрафів за порушення вимог законодавства у сфері управління упаковкою та відходами упаковки,

Протягом трьох місяців після прийняття рішення про запровадження депозитної системи, Методику розрахунку величини депозиту,

Протягом трьох місяців після прийняття рішення про запровадження депозитної системи, величину депозиту для товарів в упаковці,

2) Протягом десяти місяців створити Інформаційну систему, у тому числі, Реєстр виробників упаковки;

Міністерству фінансів України

передбачати в бюджеті видатки на фінансування створення та функціонування Інформаційної системи.

Державній фіскальній службі

Протягом дев'яти місяців затвердити форму податкової декларації для збору на розповсюдження пластикових пакетів

Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, органам місцевого самоврядування

- забезпечити інформування суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність з управління твердими побутовими відходами, необхідності дотримання вимог цього Закону, в тому числі, в частині вимог до обліку та звітності,
- внести зміни до методології формування тарифу та складових на послуги із вивезення, сортування, відновлення, видалення відходів відповідно до вимог статті 11 цього Закону.

Національному органу стандартизації

Протягом дев'яти місяців затвердити:

- Методологію аналізу життєвого циклу упаковки та вимоги до них;
- Методологію вимірювання та перевірки наявності у упаковці важких металів та інших небезпечних речовин та їх виділення в навколишнє середовище з упаковки та відходів упаковки;
- Вимоги до мінімального вмісту в упаковці матеріалів, що можна рециклінувати, для відповідних видів упаковки;
- Вимоги до методів рециклінгу;
- Вимоги до компостування та виробництва компосту;
- Вимоги до маркування упаковки

